

ΠΑΝ. Δ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΙΓ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΕΚΛΟΓΑΙ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν Γυμνασίων
παλαιῦ τύπου καὶ τῶν ἀντιστοιχῶν σχολείων
τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως

Κατὰ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
Α. Ν. ΤΖΑΚΑ, ΣΤΕΦ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ & ΣΙΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
81^Α — ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ — 81^Α

ΙΣΤ
ΑΡΧ
[19--?]

ΠΑΝ. Δ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΙΓ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΕΚΛΟΓΑΙ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν Γυμνασίων
παλαιοῦ τύπου καὶ τῶν ἀντιστοίχων σχολείων
τῆς Μ. Ἑκπαιδεύσεως

Κατὰ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
Δ. Ν. ΤΖΑΚΑ, ΣΤΕΦ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ & ΣΙΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

81^Α — ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ — 81^Α

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγ-
γραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τῶν ἐκδοτῶν.

ΤΥΠΟΙΣ : Α. Κ. ΚΑΪΤΑΤΖΗ & ΣΙΑ
ΑΝΑΒΑΣΘΟΡΑ 20 ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ — ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Ὁ Ἡρόδοτος ἐγεννήθη περί τὸ 485 π. χ. ἐν Ἀλικαρνασσῶ τῆς Καρίας, ἣτις ἦτο ἀποικία τῶν Δωριέων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Ὁ Ἡρόδοτος ἀνήκεν εἰς ἐπιφανῆ οἰκογένειαν, καὶ ὁ μὲν πατὴρ ὠνομάζετο Λύξης, ἡ δὲ μήτηρ Δρυῶ· εἶχε δὲ καὶ θεῖον ἐκ μητρὸς τὸν ἐπικόν ποιητὴν Πανύασιν, ὁ ὁποῖος ἔσχε σπουδαίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ διάπλασιν αὐτοῦ. Ὑπὸ τούτου ἐδιδάχθη τὰ Ὀμηρικὰ ποιήματα καὶ ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν τοῦ ἐξωκειώθη τόσον πολὺ πρὸς τὴν ἐπικὴν ποίησιν, εἰσήχθη εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ γενεαλογικοῦ καὶ θεολογικοῦ ἔπους καὶ κατέμαθε τὰ περὶ χρησμῶν καὶ μαντείων. Ἐγνώριζε δὲ ὁ Ἡρόδοτος ἀκριβῶς καὶ ἐκτενῶς πλὴν τῶν Ὀμηρικῶν καὶ πάντα τὰ ποιήματα τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν. Τὴν εἰδικὴν ὁμῶς παρόρμησιν πρὸς τὰς ἱστορικὰς μελέτας ἔλαβεν ἀπὸ τῆς τότε ἀνθούσης νεαρᾶς ἱστοριογραφίας (λογογραφίας), ἐν ἣ αἱ γεωγραφικαὶ περιγραφαί, γενεαλογικοὶ καὶ ἐπιχώριοι μῦθοι, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστοριογραφίας, ἐβλάστησαν εἰς τὰς ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ ἀποικίας. Εἰς αὐτὰς ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ ποίησις καὶ ἡ πεζογραφία, διότι αἱ πόλεις αὗται ἦνθησαν διὰ τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, οἱ δὲ κάτοικοι διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς νοημοσύνης ὑπερέβησαν τοὺς τῶν μητροπόλεων.

Ὁ Ἡρόδοτος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός του ἐξεδιώχθη ἐξ Ἀλικαρνασσοῦ ὑπὸ τοῦ τυράννου Λυγδάμειδος, ἐγγόνου τῆς βασιλείσσης Ἀρτεμισίας, ἣτις συνε-

πολέμησε μετὰ τοῦ Ξέρξου ἐν Σαλαμῖνι, καὶ κατέφυγεν εἰς Σάμον. Εἰς τὴν ἐκδίωξιν ἔδωκαν ἀφορμὴν ἐσωτερικαὶ πολιτικαὶ ἔριδες. Βραδύτερον ἐπανῆλθεν εἰς Ἀλικαρνασσὸν καὶ συνήργησεν εἰς τὴν ἐκδίωξιν τοῦ τυράννου Λυγδάμιδος, ἀλλὰ ἄγνωστον τίνι αἰτίᾳ ἐπέσυρε τὸ μῖσος τῶν συμπολιτῶν του. Πιθανῶς ὁ Ἡρόδοτος κατὰ τὰς πολιτικὰς δοξασίας μᾶλλον πρὸς τοὺς δημοκρατικούς ἀποκλίνων, ἦλθεν εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀναλαβοῦσαν τὴν ἀρχὴν μερίδα καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπη διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του.

Ποῦ μετέβη μετὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ ὁ Ἡρόδοτος δὲν γνωρίζομεν. Τὸ 444 π. Χ. τεσσαρακοντούτης περιπλουτῶν τὴν ἡλικίαν ἐπορεύθη εἰς Θουρίους τῆς κάτω Ἰταλίας, πόλιν ἀποικισθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τὴν ἀρχαίαν Σύβαριν, ἐξ οὗ καὶ Θούριος ἐπωνομάσθη. Ἐνταῦθα διατρίβων ἐπεξεργάσθη τὴν ὄλην αὐτοῦ ἱστορίαν. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐτελεύτησεν ἐν Θουρίοις περὶ τὸ 424 π. Χ. καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ὁ Ἡρόδοτος ἠθέλησεν ὡς ἀσφαλὲς θεμέλιον τῶν ἱστορικῶν αὐτοῦ μελετῶν νὰ θέσῃ ἰδίας ἐρεύνας καὶ παρατηρήσεις ἐκ περιηγήσεων, ἵνα ἰδίοις ὄμμασιν ἴδῃ τὸ θέατρον τῶν γεγονότων, ἅτινα ἔμελλε νὰ ἐξιστορήσῃ, καὶ λάβῃ σαφὴ γνῶσιν τῶν τόπων καὶ τῶν χωρῶν. Τοῦτο δέ, διότι ὁ Ἡρόδοτος ἀνεγνώρισεν ἐκ τῆς μελέτης τῶν πρώτων ἱστοριογράφων ὅτι οὗτοι ἀπεδέχοντο εὐπίστως ἀληθεῖ καὶ ψευδεῖ, καὶ ὅτι μῦθοι καὶ παραμύθια εὐπρόσδεκτα ἦσαν αὐτοῖς.

Τὴν διήγησιν τοῦ Ἡροδότου διακρίνει εἰλικρινὴς ζήλος πρὸς εὔρεσιν τῆς ἀληθείας, καταφαίνεται δὲ σπουδαῖον βῆμα αὐτοῦ ἐκ τῆς μυθικῆς ἀφηγήσεως εἰς τὴν κυρίως ἱστορίαν ἐν τούτῳ, *ὅτι γενικωτέραν μεγαλοπρεπῆ*

ύλην ὡς κυρίαν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου του ἔλαβε, τοὺς γεν-
ναίους δηλαδὴ ἀγῶνας τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων,
προσθήμοσε δὲ ἐπεισοδιακῶς σειρὰν περιγραφῶν καὶ διη-
γήσεων καὶ διεμόρφωσεν ὡς ἐνιαῖον ἀρμονικὸν ἀριστοτέ-
χνημα. Ἐκ τούτου θεωρεῖται δικαίως ὁ Ἡρόδοτος ὡς
πατὴρ τῆς ἱστορίας. Παρὰ ταῦτα ἀνευρίσκονται καὶ ἐν
αὐτῇ ἀνακρίβειαι ὀφειλόμεναι εἰς κακοπιστίαν ἢ ἀμά-
θειαν τῶν πληροφορητῶν, οἵτινες εἰς πολλὰ ἀληθῆ ἀνε-
μίγνυον καὶ πολλὰ τὰ ψευδῆ. Ἀλλὰ πολλάκις καὶ εἰς
τὰς μᾶλλον τερατολόγους διηγήσεις ἀνεκάλυψαν αἱ
νεώτεραι ἔρευναι γνήσιον πυρῆνα ἀληθείας.

Ὁ Ἡρόδοτος περιηγήθη σχεδὸν πάσας τὰς χώρας
τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, περὶ τῶν ὁποίων παρέχει
ἱστορικὰς, γεωγραφικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς πληροφορίας
τῶν κατοικούντων αὐτὰς λαῶν, τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων
αὐτῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἀνύψωσε τὸ ἱστορικὸν ἔργον του
ἀπὸ τοῦ χαρακτήρος τῆς εἰδικῆς ἱστορίας τῶν Περσικῶν
πολέμων εἰς τὴν σπουδαιότητα παγκοσμίου ἱστορίας·
τοῦτο δὲ ἐποίκιλλε πλουσίως καὶ ἐπιχαρίτως τὴν διήγη-
σιν. Ὁ Ἡρόδοτος καταγράφων δηλονότι τὰ μεγάλα καὶ
θαυμαστά ἔργα τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων κυρίως
ἐξετάζει τὰ αἴτια δι' ἃ ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους Ἑλ-
ληνες καὶ βάρβαροι. Ὅθεν καίπερ ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου
ἀνάγων τὰ αἴτια ταύτης τῆς ἐχθρικῆς διαφορᾶς ἀμφο-
τέρων τῶν λαῶν μέχρι τῆς ἀρπαγῆς τῆς Ἴοδος, Εὐρώ-
πης, Μηδείας καὶ Ἑλένης, οὐχ ἦτιον σημειοῖ, ὅτι πρώτη
καὶ κυρία ἱστορικὴ ἀφορμὴ ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῶν βασιλέων
τῆς Λυδίας ὑποταγὴ τῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἑλληνικῶν
πόλεων καὶ ἐξετάζει τὴν ἱστορίαν τῆς μοναρχίας τῶν
Λυδῶν, τὴν Περσικὴν αὐτοκρατορίαν καὶ τοὺς λαούς,
οἱ ὅποιοι συνεχωνεύθησαν ὑπ' αὐτὴν, τὴν ἱστορίαν τῶν
κυριωτέρων πολιτειῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τέλος τὴν ἐπὶ
τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ἔκβασιν τοῦ μεγάλου Περσικοῦ
πολέμου, ὅστις εἶναι ἡ κυρία ὑπόθεσις τῆς ἱστορίας
αὐτοῦ, δηλ. ἡ διὰ τῶν πρὸς τοὺς Πέρσας ἀγῶνων θαυμα-
σίως σωθεῖσα ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, ἡ κατατρόπωσις

τῶν βαρβάρων, οἵτινες τὸν κόσμον ὑπεδούλωσαν, δὲν ἠδυνήθησαν ὁμῶς νὰ δαμάσωσι καὶ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

Αἱ περιοδεῖται τοῦ Ἡροδότου γενόμεναι διὰ τῶν ἀτελῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας συνεδέοντο μὲ μεγάλας δυσχερείας, στερήσεις καὶ κινδύνους καὶ δικαίως τάσσονται εἰς τὰς θαυμασίας τῶν νεωτέρων χρόνων ἀνακαλύψεις. Τὸ κέρδος δὲ ὕπερ αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ἔσχον, καὶ μάλιστα ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωγραφία, εἶναι ἄπειρον.

Ὁ Ἡρόδοτος ἀνέγνωσε δημοσίᾳ μέρη τῆς ἱστορίας του τετράκις κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι διατριβὴν του ἐν Κορίνθῳ, ἐν Θήβαις, ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ κατὰ τὸ 445 π. Χ. ἐν Ἀθήναις. Ἐνταῦθα, ἔνθα τὸ ὄνομα τῆς Σαλαμῖνος ἤχησε λαμπρῶς, ἔλαβεν ὡς ἐθνικὴν ἀμοιβὴν δέκα τάλαντα, συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ πολλῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν καὶ μετὰ τοῦ Σοφοκλέους καὶ Περικλέους καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὴν ἱστορίαν του ὁ νεαρὸς Θουκυδίδης. Ὅτε δὲ αὐτὸς βαθύτατα συγκινηθεὶς ἐδάκρυσεν, ὁ Ἡρόδοτος εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του : «ὦ ὦλορε, ὄργα ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς τὰ μαθήματα».

Τὴν ἱστορίαν του διήρησεν εἰς ἑννέα βιβλία, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐκλήθη διὰ τοῦ ὀνόματος μιᾶς τῶν Μουσῶν. Κατὰ τινὰ παράδοσιν, ὁ Ἡρόδοτος ποτε ἐδεξιῶθη φιλοφρόνως τὰς Μούσας καὶ ἔνεκα τούτου ἐκάστη αὐτῶν ἐδωρήσατο αὐτῷ ἓν βιβλίον.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Ἄν καὶ ἦτο Δωριεὺς ὁ Ἡρόδοτος ἔγραψεν ὁμῶς εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον διότι αὕτη εἶχεν ἀνυψωθῆ ὡς καθολικὴ γραφομένη γλῶσσα πρότερον ἢ ἡ Ἀττικὴ ὑπὸ τῶν προγενεστέρων λογογράφων, ἀπάντων σχεδὸν ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἰωνικὴν φυλὴν, ἐπειδὴ αὐτὸς πόλεις τῆς Μ.

Ἄσας ὑπερέβαλον κατὰ τὴν μόρφωσιν τὴν μητρόπολιν. Ὅτε δὲ αἱ Ἀθηναὶ μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ἔφθασαν εἰς τὴν ὑψίστην περιωπὴν ἐγένετο ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος γλῶσσα τῶν συγγραφέων καὶ τῶν πεπαιδευμένων. Ἡ Ἰωνικὴ διάλεκτος ἔλαβε πολλὰς τροποποιήσεις καὶ διακρίνονται αὐτῆς πολλὰ εἶδη, ἀρχαῖα, μέση καὶ μικτὴ. Ἡ Ἰὰς τοῦ Ἡροδότου χαρακτηρίζεται ὡς ποικίλη· διότι ἐν αὐτῇ, πλὴν τῶν ὄντως ἐπικρατούντων Ἰωνικῶν τύπων, ἐνυπάρχουσιν ἐν ἐπιχαρίτῳ ποικίλα ἐπικοί, δωρικοί καὶ ἀττικοὶ τύποι· κατὰ δὲ τὸν Διονύσιον τὸν Ἀλικαρνασσεῖα ἡ διάλεκτος τοῦ Ἡροδότου θεωρεῖται ὡς τῆς Ἰάδος *ἄριστος κανὼν*.

Ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν προτάσεων μεταχειρίζεται κατ' ἐξοχὴν τὴν *εἰρομένην λέξιν*, δηλ. τὸν ἀπερίοδον λόγον, ἐν ᾧ ἕκασται προτάσεις αὐτοτελῶς παρατάσσονται πρὸς ἀλλήλας ἄνευ ὑποταγῆς τῆς μιᾶς ὑπὸ τὴν ἄλλην. Ὁ τρόπος δὲ οὗτος χαρακτηρίζει καὶ ἐν τῇ ὀμιλουμένη καὶ ἐν τῇ γραφομένῃ τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως τῆς γλώσσης. Ὅμως καὶ ἐνταῦθα ἐν τῇ χρήσει αὐτῆς παρ' Ἡροδότῳ δεικνύεται σπουδαία πρόοδος ὑπὲρ τοὺς προγενεστέρους αὐτοῦ λογογράφους. Ἡ κατασκευὴ τῶν προτάσεων ἐπακολουθεῖ ἀπλῆ καὶ εὐσύνοπτος· ἡ ἀπλότης τῶν συνδέσμων, ἡ χαρίεσσα ῥοὴ τοῦ λόγου, ὁ ἐπικός καὶ συχνάκις ἄφθονος πλοῦτος τῶν φράσεων ὑπομιμνήσκουσι τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως· τῆς ἀπὸ στόματος διηγήσεως.

Τὸ κύριον προτέρημα τοῦ μεγάλου ἱστοριογράφου ἔγκειται ἐν τῇ διηγηματικῇ μεγαλοφυίᾳ καὶ παραστάσει. Πάντες δὲ οἱ ἀρχαῖοι ῥήτορες καὶ τεχνογράφοι ἐπαινοῦσι τὴν ἀτεχνον μὲν ἀλλ' ὅμως χαρίεσσαν ἀπλότητα καὶ φυσικότητα τοῦ λόγου του. Ἡ περιγραφή ῥεεῖ ὡς ἤρεμος ποταμός, καὶ προδίδει ψυχικὴν κίνησιν μόνον, ἔνθα διαπράττονται ταραχώδη συμβεβηκότα. Μεταγενέστερός τις λέγει ὅτι ἡ ἐκφρασίς του εἶναι ἡδεῖα ὡς μέλι, ἄλλος δέ,

ἐν δὲ ἀναγνωρίζει ἐν τῇ γλώσσει καὶ τῇ διηγήσει τοῦ Ξε-
νοφῶντος μόνον τὸ ἡδὺ ἐν δὲ τῇ τοῦ Θουκυδίδου τὸ κα-
λόν, ἐν τῇ τοῦ Ἡροδότου ἀποδίδει ἀμφότερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

§ 1.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α'. ΣΥΜΦΩΝΩΝ

1. τ καὶ κ ἀντὶ θ καὶ χ : αὔεις, δέκομαι, οὐκί.
2. θ ἀντὶ τ : ἐνθαῦτα, ἐνθεῦτεν, κιθών.
3. κ ἀντὶ π εἰς ὅλας τὰς ἀντωνυμίας καὶ τὰ ἐπιρρήματα : κοῖος, κόσος, κότερος, δκοῖος, δκόσος, κοῦ, κῶς, κόθεν οὐδέκοτε, ὄκον, πλὴν τοῦ ὀποδαπός.

4. Τῶν προθέσεων ἀντί, ἀπό, ἐπί, κατά, μετά, ὑπό, τὸ κατ' ἐκθλιψιν, ἢ κατὰ σύνθεσιν τελικὸν σύμφωνον δὲν τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του δασὺ πρὸ ἀρκτικοῦ δασέος φωνήεντος τῆς ἐπομένης λέξεως· π. χ. ἀπ' οὔ, ἐπ' ὧ, μετ' ὧν, κατ' ὅσον, ἀπικνέομαι, κατύπερθε, ἐπεξῆς, οὐκ ὡς.

5. Τὰ σσ οὐδέποτε τσ : γλῶσσα, θάλασσα, τάσσω.

Β'. ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ

1. Τὸ α μεταβάλλεται εἰς ε : ἔρσην, τέσσερες, βέρεθρον ἕελος.
2. Τὸ ἄ εἰς η : διπλήσιος, πολλαπλήσιος..
3. Τὸ ἄ εἰς η : εὐδαιμονίη, χώρη, πρηῆγμα, ναυηγός, νεανίης, λητρος.
4. Τὸ ἄ εἰς ω : θῶκος=θάκος, παιωνίζω=παιανίζω.
5. Τὸ ε εἰς α : τάμνω, τράπω (ἄμωσ τρέψω, ἔτρεψα) μέγαθος.
6. Τὸ η εἰς α : μεσαμβρόη, ἀμφισβατέω.
7. Τὸ ο εἰς α : ἀρρωδέω.

Γ'. ΔΙΦΘΟΓΓΩΝ

1. Τὸ α εἰς αι : αλεί, αλειός.

2. Τὸ **αν** εἰς **ω** : *θῶμα, θωμάζω, τρῶμα, τρωμιτίζω.*
3. Τὸ **ε** εἰς **ει** : *εἰρωτέω, ξεῖνος, στεινός, εἵνεκεν, εἵνατος.*
4. Τὸ **ει** εἰς **ε** : *ἔσω, μέζων, βαθέα, ταχέα, δέξω, ἔδεξα, ἐπέτεος.*
5. Τὸ **ευ** εἰς **ι** : *ιθύς, ιθία, ιθύ, ιθύνα.*
6. Τὸ **ο** εἰς **ου** : *μοῦνος, νοῦσος, οὔνομα, οὔρος, Οὔλυμπος.*
7. Τὸ **ου** εἰς **ω** : *ῶν, οὔκων, τοιγαρῶν.*

§ 2.

Α'. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΡΕΣΕΙΣ

1. Ἀνάλυσις τοῦ **ου** εἰς **οε** : *δημοεργός, κακοεργός.*
2. Ἡ συναίρεσις παρὰ τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ παραλείπεται συχνά: *βασιλεί, βασιλέες, ποιέω, γένεα.* Συναίρεται ὅμως τὸ **οη** εἰς **ω** : *ογδώκοντα, βωθέω, ἐβώθεε, βῶσαι, βῶσασθαι.*

Β'. ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Το **ει**, μετὰ ἕκτασιν τοῦ **ε** εἰς **η**, διαίρεται εἰς **ηῖ** : *πολιτηῖη, δουληῖη, οικήτιος, ἀνδρηῖος, γυναικηῖος.*

Ἐπίσης τὸ **η** εἰς **ηῖ** : *χηρῖζω, δηῖῶ, καὶ ω εἰς **ωῖ** : *πατριῶτις, πρῶτις.**

§ 3.

ΕΚΘΛΙΨΙΣ, ΚΡΑΣΙΣ, ΕΦΕΛΚΥΣΤΙΚΑ **ν, ς**

Ἐκθλιψις ἀπαντᾷ ἐν ταῖς προθέσεσιν *ἀμφί, ἀνά, ἀντί, ἀπό, διά, κατά, μετὰ, παρὰ, ὑπό,* καὶ ἐν τοῖς *οὔδέ, μηδέ, τε, γε.*

Κράσις δὲ γίνεται τοῦ ἄρθρου **δ** καὶ **ἀ=ώ**, π. χ. *ὠνήρ, ὠνθρωπος, τὸ=ἀ=ιώ*, π. χ. *ἰῶγαλμα, ἰῶρχαῖον,* καὶ *ἔωντοῦ=ἔμωυτοῦ.* Τοῦ ἐφελκυστικοῦ **ν** χρῆσις δὲν γίνεται, π. χ. *εἶδε ἅπασι.* Τὸ **ς** παραλείπεται εἰς τὰ *ἄχρι, μέχρι, οὔτιω.*

§ 4.

Κ Λ Ι Σ Ε Ι Σ

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Ἡ γενικὴ τοῦ μὲν ἐνικοῦ τῶν ἀρσενικῶν λήγει εἰς **εω** : *νεαφίεω, Μιλτιάδεω, ἐγγυητέω,* τοῦ δὲ πληθυντικοῦ οὐσιαστικῶν,

ἐπιθέτων, ἀντωνυμιῶν καὶ μετοχῶν εἰς *έων* : *γνωμέων, τιμέων, πασέων, αὐτέων, έουσέων*.

Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῶν κυρίων ὀνομάτων εἰς *η* ; λήγει εἰς *ην* καὶ *έα* : *Ξέρξην* καὶ *Ξέρξεα*.

Ἡ δοτικὴ τοῦ πληθυντικοῦ λήγει εἰς *ησι* ; *τιμῆσι, γνώμησι*.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ

Ἡ β' κλίσις εἶναι κατὰ πάντα ὁμοία μὲ τὴν τῆς ἄττικῆς διαλέκτου, πλην τῆς δοτ. πληθ. ληγούσης πάντοτε εἰς *οισι* : *ἀνθρώποισι, θεοῖσι*.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Ἡ γ' κλίσις παρ' Ἡροδότῳ συμφωνεῖ κατὰ πάσας τὰς καταλήξεις τῆ ἄττικῆ. Τῶν εἰς καὶ *εως* καὶ *ις* ὀνομάτων δύναται νὰ χρησιμεύσωσι παραδείγματα τὰ ἑξῆς :

βασιλεύς, έος, εἰ, έα, εὔ πόλις, ιος, ι, ιν, ι

βασιλέες, έων, εὔσι, έας, έες πόλεες, ίων, ισι, ιας, (ις)ες.

Τὰ κύρια ὀνόματα εἰς *εης* κλίνονται ὡς ἑξῆς :

Θεμιστοκλέης, κλέος, κλεί, κλέα, Θεμιστοκλεες.

Τὰ εἰς *ος* οὐδέτερα δὲν συναιροῦνται.

Τὸ τέρας, εος, εἰ πληθ. τέρεα, έων, εσι' ὁμοίως τὸ κέρας.

Τὰ ἐπιρρήματα ἐκ τῶν ἐπιθέτων τῆς γ' κλίσεως μένουσιν ἀσυναίρετα : *ἀληθέως*.

Τὸ νηῦς=ναῦς κλίνεται ὡς ἑξῆς :

νηῦς, νεός, νηί, νέα πληθ. νέες, νεῶν, νησιί, νέας.

§ 5.

Ε Π Ι Θ Ε Τ Α

Τὰ ἐπίθετα σχηματίζονται κατὰ τὰ ἀνάλογα οὐσιαστικά.

Ἐντὶ τοῦ *πολύς* εἶναι ἐν χρήσει *ὁ πολλός, τὸ πολλόν* καὶ *πολὸν* καὶ ἐντὶ *σῶς, σόος*.

Τὰ παραθετικά εἰς *ότερος, όιατος* ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς προηγουμένης συλλαβῆς, π. χ. *ἐπιτηδεότερος, ἐπιτηδεότατος, ἀνδρηϊότερος*. Τὸ συγκρ. τοῦ *πολλός* εἶναι *πλέον, πλέον* καὶ *πλεῦν*, γεν. *πλεῦνος* κλπ., πληθ. *πλεῦνες* κτλ., ἢ δοτ. *πλέοσι*.

§ 6.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

Α'. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑΙ

Ἡ γενική τοῦ ἐνικοῦ εἶναι *ἐμέο-ἐμεῦ-(μεν)*, *σέο-σεῦ* (σευ ἐγκλιτική), ἢ δατική *σοι* ἀπαντᾷ καὶ *τοι* ἐγκλιτική, ἢ δὲ τοῦ γ' προσώπου συγχότατα *οἱ*=αὐτῶ, αὐτῆ, καὶ ἡ αἰτιατική εἶναι *μιν*=αὐτόν, αὐτήν, ἑαυτόν, αὐτούς, αὐτάς.

Β'. ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ

Ὄν.	ὁ	ἡ	τὸ	οἱ	αἱ	τὰ
Γεν.	τοῦ	τῆς	τοῦ		τῶν	
Δοτ.	τῶ	τῆ	τῶ	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτ.	τόν	τήν	τὸ	τούς	τάς	τὰ

Ἡ *δουσι, δι,τι* κλίνεται ὡς ἐξῆς : ὅστις, ὅτεν, ὅτεω, ὅτεων, ὀτέοισι, ὀτέησι, ἄσσα=ἄτινα.

Γ'. ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΟΡΙΣΤΟΣ

τίς, τί γεν. τέο, τεῦ, δοτ. τέω, πληθ. γεν. τέων, δοτ. τέοισι, τέοις, οὐδέτ. ἄσσα=τινά. Καθ' ὅμοιον τρόπον κλίνεται καὶ ἡ ἀόριστος *τίς, τί*.

§ 6.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

Ἀριθμητικά διαφέροντα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου εἶναι τὰ *τέσσερες, τέσσερα, δωδέκα*, ἢ *δύο* καὶ *δέκα, τριήκοντα, τριηκοστός, τριηκάς, εἰνανόσιοι, εἵνατος, εἵνάνις, ογδώκοντα*.

δύο γεν. δύο, δυῶν, δοτ. δύο, δυοῖσι, αἰτ. δύο.

οὐδείς, μηδείς εἰς τὸν πληθ. *οὐδαμοί, μηδαμοί*, ἐπίθ. *οὐδαμά*.

§ 7.

ΡΗΜΑ

Α'. ΑΥΞΗΣΙΣ

1. Καὶ ἡ συλλαβική αὔξησις καὶ ἡ χρονική παραλείπεται εἰς

τὰ θαμιστικά ῥήματα εἰς **σκον**, **σκόμην**· παρατ. **ἄγεσκον**, **ποιέσκον**, **ποιέσκε**. Ὅμοίως εἰς τὸν ὑπερσυντ. λείπει ἡ συλλαβική : **κατακέκρητο**, **τετελευτήκεε**, **δέδοκτο**.

2. Ἡ χρονικὴ αὔξησις παραλείπεται εἰς τὸν παθ. παρακ. καὶ ὑπερσυντ. εἰς **αται** καὶ **ατο** : **ὀρμέαται**, **ὀρμέατο**, καὶ εἰς ὅλα τὰ ῥήματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ τῶν διφθόγγων **αι**, **αυ**, **ευ**, **οι**, **ει**· π.χ. **αἰδέομαι**, **αὔξω**, **εὐτυχέω**, **οἰκέω**, **εἰρωτέω** κ.τ.λ., οὐδέποτε δὲ παραλείπεται εἰς τὸν παρατ. **ἦσαν** καὶ ἀόρ. **ἦλασα**, **ἦλθον**.

Β'. ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

1. Ὁ ὑπερσυντ. τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς ἔχει καταλήξεις **εα**, **εας**, **εε**, **εατε** καὶ γ' πληθ. **εσαν**· **εώθεα**, **ἐπεπόμφεε**, **συνηδέατε**, **ἐληλύθεε**.

2. Τῶν καταλήξεων **νται** καὶ **ντο** τὸ **ν** μεταβάλλεται εἰς **α** εἰς τὸν παθητ. παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον τῶν εἰς **ω** ῥημάτων· π.χ. **ἰδρύαται**=ἰδρυνται, **ἠγάταται**=ἠγγηται, **ἐσκενάδατο**, **εἰτετάχατο**· εἰς τὴν εὐκτικὴν **φεροίατο**=φέροιτο, **ἀγοίατο**=ἄγοιτο, **γευσαίατο**=γεύσαιτο, καὶ εἰς τὴν ὀριστικὴν τοῦ παθητ. ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τῶν εἰς **μι** ῥημάτων· π.χ. **τιθέαται**, **επιθέατο**, **ἐπιστεάταται**, **ἐπιστεάτατο**, **ἐκδιδίαταται**.

Γ'. ΤΑ ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΑ

1). Πάντα τὰ εἰς **αω** ῥήματα, πλὴν τῶν **εάω**, **κλάω**, **κνάω**, **λάομαι**, τὸ ἐν τῇ ἀτιτικῇ **ω** τὸ ἐκ συναιρέσεως **αω**, **αο**, **αου** προσελθόν, μεταβάλλουσιν εἰς **εω**, **εο**, **εου**, πλὴν τοῦ β' προσ. τῆς προστακτ. καὶ παρατατικοῦ· π.χ. **ὄρξω**, **ὄρξομεν**, **ὄρξουσι**, **ὄρξον**, **ὄρξοντο**, **ὄρξόμεθα**, **ὄρξομενος**.

Τὸ **α** ἠγουμένου **ε**, **ι**, **ρ** τρέπεται εἰς **η**· **θεήσασθα**, **πειρήσαι**, **αἰτιήσασθα**.

2. Τὰ εἰς **εω** μένουσιν ἀσυναίρετα· τὸ **εου** καὶ **εο** συναιρεῖται εἰς τὰ ῥήματα **ἀγνοέω**, **διανοέομαι**, **θηέομαι**, **νοέω** καὶ **ποιέω** εἰς **ευ**· π.χ. **ποιεῦσι**, **ποιεῦντες**, **ἐποίηυν**, **ποιεῦμενος**, **ἐποιεῦμην**, **ἐποιεῦντο**.

3. Τὰ εἰς **οω** συναιροῦνται ὡς καὶ ἐν τῇ ἀτιτικῇ, πλὴν τοῦ **οο** καὶ **οου**, συναιρομένου οὐχὶ εἰς **ου** ἀλλ' εἰς **ευ** ὅταν προηγῆται φωνὴν· π.χ. **ἀντιεῦμενοι**, **δικαιεῦσι**, **οἰκνηεῦνται**, **ἀξιεῦμεθα**, **ἐξομοιεῦντες**.

Δ'. ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΜΙ.

Τὰ β' καὶ γ' πρόσ. τοῦ ἑνικοῦ καὶ γ' τοῦ πληθυντ. τῶν ῥημάτων **τίθῃμι, ἵστημι, δίδωμι** σχηματίζονται ἐκ τῶν τύπων :
έω, άώ, όω : π.χ.

τιθεῖς	ιστᾶς	διδούς
τιθεῖ	ιστᾶ	διδού
τιθεῖσι	ιστᾶσι	διδούσι.

Ἐ παρατατικὸς **ἐτίθεα, ἐτίθεες, ἐτίθεε, ἐδείκνυε** ὁ παρακείμε. **ἔστανε, ἐσιᾶσι, ἐστεῶς** (μετοχή).

Σύνοψις τῶν διαφορῶν τῆς Ἡροδοτείου διαλέκτου
(Ἴωνικῆς) ἀπὸ τῆς Ἀγτικῆς.

	Ἡρόδοτος λέγει	ἀντι
A' κλίσις. -	Κεφαλῶν, κεφαλῆσι ἡμέρη νεηνῆς, νεηνίεω	. Κεφαλῶν, κεφαλαῖς, ἡμέρα. . νεανίας, νεανίου.
B' κλίσις. -	Λόγοισι, θεοῖσι	. Λόγοις, Θεοῖς.
Γ' κλίσις. -	Τείχεος, τείχεϊ, τείχεα Πόλιος, πόλι, πόλιες, πολίων πόλιας ἢ πόλις.	. Τείχους, τείχει, τείχη. . Πόλεως, πόλει, πόλεις, πόλεων, πόλεις.
Ἐπίθετα. -	Γήραος, γήραι Ἄληθῆος, ἀληθῆϊ, ἀληθέα Ἡδέα, γλυκέα Πολλός, πολλόν, πολλόν, Συγκριτ. πλέων οὐδ. πλέον ἢ πλεῦν, πλεῦνος πλεῦνων, πλεῦνας Γήρωος, γήρα. . Ἄληθους, ἀληθεῖ, ἀληθῆ . Ἡδέα, γλυκεῖα, . Πολύς, πολύ, πολύν. Συγκο. . πλείων, ἢ πλέον, πλείον, ἢ πλείονος, . πλείονων, πλείονας, ἢ πλείους.
Ἀριθμητικά. -	Δυῶν, δυοῖσι, τέσσαρες, δυώδεκα.	. Δυοῖν, δυοῖν, τέσσαρες, δώδεκα.
Ἀντωνυμιαί. -	Ἐμέο ἢ ἐμεῦ καὶ μευ, σέο ἢ σεῦ ἢ σου	. Ἐμοῦ, μου' σου, σου'

Ρημ. ἔχονιασύνμ. Τεθάρφαται, κατεστράφατο, ἐκτεράγαστο.	. Τεθαμμένοι εἰσί, κατεστραμμένοι ἦσαν, τέταψ-
φωνον περὶ τῆς κευροῖδαται μένοι ἦσαν, κευρωσιμένοι εἰσί.
καταλήξ. ω.—Πυθου ἐλλεν Πυθουῦ, ἐλλου
Ρήματα εἰς μι.—Τιθεῖ, τιθεῖσι, ἐτίθει, θέοιτο Τίθησι, τιθέασι, ἐτίθην, θέϊτο.
Ἴστα, ἴστα Ἴστησι, ἴστη.
Διδούς, διδοῖ, διδοῦσι Δίδως, δίδωσι, διδάσσι.
Λεικνῶσι Λεικνύασι.
Ἴει, ἴη, ἰέωσι Ἴησι, ἴῃ, ἰῶσι.
Τιθέαται, ἐδεικνύατο, κατέαται. Ἐκέατο Τίθενται, ἐδείκνυντο, κάθηγται, ἐκείντο.
Θέω, στέω, βέω Θῶ, στῶ, βῶ.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ ΚΛΕΙΩ

ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΧΩΡΑΙ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Α' ΠΕΡΣΑΙ

Ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Περσῶν.

(κεφ. 131—140)

- 131 Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοιοσίδε χρεομένους· ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιουμένους ἰδρῦεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέρουσι, ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεοὺς κατὰ περ οἱ Ἕλληνες εἶναι. οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν οὐρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῆι πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. τούτοισι μὲν δὴ μούνοισι θύουσι ἀρχῆθεν, ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν. παρά τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων. καλέουσι δὲ Ἀσσύριοι τὴν Ἀφροδίτην Μύλιττα, Ἀράβιοι δὲ Ἄλλιτα, Πέρσαι δὲ Μίτραν.
- 132 Θυσίῃ δὲ τοῖσι Πέρσησι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἦδε κατέστηκε. οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται εὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν. οὐ σπονδῆ χρέονται, οὐκὶ αὐλῶ, οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλῆσι, τῶν δὲ ὡς ἐκάστῳ θύειν ἐθέλη, ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεὸν ἐστεφανωμένος τὸν τήρην μυρσίην μάλιστα. ἐωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μόνῳ οὐ οἱ ἐγγίνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ, ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσησι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλεί. ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασι Πέρσησι καὶ αὐτὸς γίνεσθαι. ἐπεὰν δὲ διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήιον ἐψῆση.

τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα. διαθέντος δὲ αὐτοῦ μάγος ἀνήρ παρεστεῶς ἐπαεῖδει θεογονίην, οἷην δὴ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδὴν· ἄνευ γὰρ δὴ μάγου οὐ σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. ἐπισχῶν δὲ ὀλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα, καὶ χράται ὅ τι μιν ὁ λόγος αἰρέει.

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, 133
τῇ ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαίτια τῶν ἄλλων δικαιοῦσι προτίθεσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὄνον προτιθέαται ὄλουσ ὄπτους ἐν καμίνοισι, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προσιθέαται.

Σίτοισι δὲ ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἀλέσι· καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινέοντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δειπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον, εἰ δὲ τι παρεφέροιο, ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι.

Οἶνω δὲ κάρτα προσκέαται καὶ σφι οὐκ ἐμέσαι ἔξεστι, οὐκὶ οὐρήσαι ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μὲν νῦν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλευέσθαι τὰ σπουδαίεστατα τῶν πρηγμάτων· τὸ δ' ἂν ἄδη σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὕστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλευῶνται. καὶ ἦν μὲν ἄδη καὶ νήφουσι, χρέονται αὐτῷ, ἦν δὲ μὴ ἄδη, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Ἐντυγχάνοντας δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἂν 134
τις διαγνοίη, εἰ ὁμοῖοι εἰσι· ἀντὶ γὰρ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι, ἦν δὲ ἦ οὔτερος ὑποδεξτερος ὀλίγῳ τὰς παρειὰς φιλέονται, ἦν δὲ πολλῷ ἢ οὔτερος ἀγενέστερος, προσπίπτων προσκυνεῖ τὸν ἕτερον.

Τιμέουσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἐωυτῶν οἰκέοντας μετὰ γε ἐωυτούς, δευτέρα δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ δὲ κατὰ λόγον προβαίνοντας τιμέουσι· ἤκιστα δὲ τοὺς ἐωυτῶν ἕκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἐωυτούς εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἄλλους κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι,

τούς δὲ ἕκαστάτω οἰκέοντας ἀπὸ ἑωυτῶν κακίστους εἶναι.

Ἐπὶ δὲ Μήδων ἀρχόντων καὶ ἦρχε τὰ ἔθνεα ἀλλήλων, συναπάντων μὲν Μῆδοι καὶ τῶν ἄγχιστα οἰκεόντων σφίσι, οὗτοι δὲ καὶ τῶν ὁμοῦρων, οἱ δὲ μάλα τῶν ἐχομένων· προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεῖον κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ οἱ Πέρσαι τιμέουσι.

135 Ξεινικά δὲ νόμια Πέρσαι προσίενται ἀνδρῶν μάλιστα· καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα, νομίσαντες τῆς ἑωυτῶν εἶναι καλλίω φορέουσι, καὶ ἐς τοὺς πολέμους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας· ἄγονται δ' ἕκαστος αὐτῶν πολλὰς κουριδίας γυναϊκας. ἀνδραγαθὴ δ' αὕτη ἀποδέδεκται, μετὰ τὸ μάχεσθαι εἶναι ἀγαθόν, ὅς ἂν πολλοὺς ἀποδέξη παῖδας· τῷ δὲ τοὺς πλείστους ἀποδεικνύντι δῶρα ἐκπέμπει ὁ βασιλεὺς ἀνά πᾶν ἔτος, τὸ πολλὸν δ' ἡγέεται ἰσχυρὸν εἶναι.

136 Παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας, ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι μέχρι εἰκοσαέτεος, τρία μούνα, ἵππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι· πρὶν δὲ ἢ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν τῷ πατρί, ἀλλὰ παρὰ τῆσι γυναξὶ δίαιταν ἔχει. τοῦδε εἵνεκεν τοῦτο οὕτω ποιεῖται, ἵνα, ἢν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεμίαν ἄσπην τῷ πατρί προσβάλλῃ.

137 Αἰνέω μὲν νυν τόνδε τὸν νόμον, αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, τὸ μὴ μῆς αἰτίας εἵνεκεν μῆτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν, μῆτε τῶν ἄλλων Περσέων μηδένα τῶν ἑωυτοῦ οἰκετέων ἐπὶ μιῇ αἰτίῃ ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογισάμενος ἦν εὐρίσκη πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται· ἀποκτεῖναι δὲ οὐδένα κω λέγουσι τὸν ἑωυτοῦ πατέρα οὐδὲ μητέρα ἀλλὰ ὁκόσα ἤδη τοιαῦτα ἐγένετο, πᾶσαν ἀνάγκην φασὶ ἀναζητούμενα ταῦτα ἂν εὐρεθῆναι ὑποβολιμαῖα ἐόντα· οὐ γὰρ δὴ φασὶ οἰκὸς εἶναι τὸν γε ἀληθέως τοκέα ὑπὸ τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς ἀποθνήσκειν.

138 Ἄσσα δὲ σφι ποιεῖν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι, αἴσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεῦδεσθαι νενόμισται, δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἵνεκεν, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεῦδος λέγειν.

Ὅς ἂν δὲ τῶν ἀστῶν λέπρην ἢ λεύκην ἔχῃ, ἐς πόλιω

οὗτος οὐ κατέρχεται, οὐδὲ συμμίσγεται τοῖσι ἄλλοισι Πέρσησι. φασὶ δὲ μιν ἔς τὸν ἥλιον ἀμαρτίοιτα τι ταῦτα ἔχειν. ξεῖνον δὲ πάντα τὸν λαμβανόμενον ὑπὸ τούτων ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρας, πολλοὶ καὶ τὰς λευκὰς περιστεράς, τὴν αὐτὴν αἰτίην ἐπιφέροντες.

Ἐς ποταμὸν δὲ οὔτε ἐνουρέουσι οὔτε ἐμπτύουσι, οὐ χεῖρας ἐναπονίζονται, οὐδὲ ἄλλον οὐδένα περιορέουσι, ἀλλὰ σέβονται ποταμοὺς μάλιστα.

Καὶ τότε ἄλλο σφι ὧδε συμπέπτωκε γίνεσθαι, τὸ Πέρσας μὲν αὐτοὺς λέληθε, ἡμέας μέντοι οὔ. τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπεῖῃ τελευτέουσι πάντα ἔς τώυτὸ γράμμα, τὸ Δωριέες μὲν σάν καλέουσι, Ἴωνες δὲ σίγμα. ἔς τοῦτο διζήμενος εὐρήσεις τελευτέοντα τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα, οὐ τὰ μὲν, τὰ δὲ οὔ, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως. 139

Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδῶς εἰπεῖν. 140
τάδε μέντοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ ἀποθανόντος, ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω ὁ νέκυς, πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἔλκουσθῃ, μάγους μὲν γὰρ ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα ποιεῦντας· ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῖσι. κατακηρώσαντες δ' ὦν τὸν νέκυν Πέρσαι γῆ κρύπτουσι.

Μάγοι δὲ κεχωρίδαται πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱρέων· οἱ μὲν γὰρ ἀγνεύουσι ἔμψυχον μηδὲν κτείνειν, εἰ μὴ ὄσα θύουσι· οἱ δὲ δὴ μάγοι αὐτοχειρῆ πάντα πλὴν κυνὸς καὶ ἀνθρώπου κτείνουσι, καὶ ἀγώνισμα τοῦτο μέγα ποιεῦνται, κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας τε καὶ ὄφεις καὶ τᾶλλα ἔρπετά καὶ πετεινά.

Β'. ΑΣΣΥΡΙΟΙ

Ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Βαβυλωνίων.

(Κεφ. 195—198, 200)

Ἐσοθῆτι δὲ τοιῆδε χρέονται Βαβυλωνιοὶ, κιθῶνι ποδηνεκέι λινέῳ· καὶ ἐπὶ τοῦτον ἄλλον εἰρίνεον κιθῶνα ἔπεν- 195

δύνει καὶ χλανίδιον λευκὸν περιβαλλόμενος, ὑποδήματα ἔχων ἐπιχώρια, παραπλήσια τῆσι Βοιωτίησι ἐμβάσι. κομήμεντες δὲ τὰς κεφαλὰς μίτρησι ἀναδέονται, μεμυρισμένοι πᾶν τὸ σῶμα, σφραγίδα δὲ ἕκαστος ἔχει καὶ σκήπτρον χειροποίητον, ἐπ' ἑκάστῳ δὲ σκήπτρῳ ἔπεστι πεποιημένον ἢ μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἢ αἰετός ἢ ἄλλο τι· ἄνευ γὰρ ἐπισήμου οὐ σφι νόμος ἐστὶ ἔχειν σκήπτρον. αὕτη μὲν δὴ σφι ἄρτισις περὶ τὸ σῶμά ἐστι.

196 Νόμοι δὲ αὐτοῖσι ὧδε κατεστάσι· ὁ μὲν σοφώτατος ὧδε κατὰ γνώμην τὴν ἡμετέραν, τῷ καὶ Ἰλλυριῶν Ἐνετοὺς πυνθάνομαι χρᾶσθαι, κατὰ κώμας ἑκάστας ἅπαξ τοῦ ἔτεος ἑκάστου ἐποιέετο τάδε, ὡς ἂν αἱ παρθένοι γινοίετο γάμων ὠραῖαι, ταύτας ὅκως συναγάγοιεν πάσας, ἕς ἓν χωρίον ἐσάγεσκον ἀλέας. περίξ δὲ αὐτὰς ἴστατο ὄμιλος ἀνδρῶν, ἀνίστάς δὲ κατὰ μίαν ἑκάστην κήρυξ πωλέεσκε, πρῶτα μὲν τὴν εὐειδεστάτην ἐκ πασέων, μετὰ δέ, ὅκως αὕτη εὐροῦσα πολλὸν χρυσίον πρηθείη, ἄλλην ἀνεκῆρυσσε, ἢ μετ' ἐκείνην ἔσκε εὐειδεστάτη ἐπωλέοντο δὲ ἐπὶ συνοικῆσοι. ὅσοι μὲν δὴ ἔσκον εὐδαίμονες τῶν Βαβυλωνίων ἐπίγαμοι, ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους ἐξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας, ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' ἂν χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον, ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ πωλέων τὰς εὐειδεστάτας τῶν παρθένων, ἀνίστη ἂν τὴν ἀμορφεστάτην ἢ εἴ τις αὐτέων ἐμπηρος ἦν, καὶ ταύτην ἀνεκῆρυσσε, ὅστις ἐθέλοι ἐλάχιστον χρυσίον λαβῶν συνοικέειν αὐτῇ, ἕς ὃ τῷ τὸ ἐλάχιστον ὑπισταμένῳ προσεκέετο· τὸ δὲ ἂν χρυσίον ἐγίνετο ἀπὸ τῶν εὐειδέων παρθένων, καὶ οὕτω αἱ εὐμορφοὶ τὰς ἀμόρφους καὶ ἐμπήρους ἐξεδίδουσαν,

Ἐκδοῦναι τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ὅτε βούλοιο ἕκαστος, οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ ἄνευ ἐγγυητέω ἀπαγαγέσθαι τὴν παρθένον πριάμενον, ἀλλ' ἐγγυητὰς χρῆν καταστήσαντα ἢ μὴν συνοικῆσειν αὐτῇ, οὕτω ἀπάγεσθαι· εἰ δὲ μὴ συμφοροίετο, ἀποφέρειν τὸ χρυσίον ἐκέετο νόμος. ἐξῆν δὲ καὶ ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι. ὁ

μέν νυν κάλλιστος νόμος οὗτος σφι ἦν, οὐ μέντοι νῦν γε
διετέλεσε ἑών.

Δεύτερος δὲ σοφίῃ οὐδὲ ἄλλος σφι νόμος κατέστηκε 197
τοὺς κάμνοντας ἐς τὴν ἀγορὴν ἐκφορέουσι· οὐ γὰρ δὴ
χρέονται ἰητροῖσι προσιδόντες ὧν πρὸς τὸν κάμνοντα συμ-
βουλευούσι περὶ τῆς νούσου, εἰς τις καὶ αὐτὸς τοιοῦτο
ἔπαθε, ὁκοῖον ἔχει ὁ κάμνων ἢ ἄλλον εἶδε παθόντα·
ταῦτα προσιδόντες συμβουλευούσι καὶ παραινέουσι ἄσσα
αὐτὸς ποιήσας ἐξέφυγε ὁμοίην νοῦσον ἢ ἄλλον εἶδε ἐκ-
φυγόντα. σιγῇ δὲ παρεξελθεῖν τὸν κάμνοντα, οὐ σφι ἔξε-
σι, πρὶν ἂν ἐπέιρηται, ἦντινα νοῦσον ἔχει.

Ταφαί δὲ σφι ἐν μέλιτι θρῆνοι δὲ παραπλήσιοι τοῖσι 189
ἐν Αἰγύπτῳ.

Νόμοι μὲν δὴ τοῖσι Βαβυλωνίοισι οὗτοι κατεστάσαι 200
εἰσι δὲ αὐτῶν πατρίαί τρεῖς, αἱ οὐδὲν ἄλλο σιτέονται εἰ
μὴ ἰχθὺς μόνον, τοὺς ἐπέιτε ἂν θηρεύσαντες αὐήνωσι
πρὸς ἥλιον, ποιεύσι, τάδε· ἐσβάλλουσι ἐς ὄλμον καὶ λε-
ήναντες ὑπέροισι σώσι διὰ σινδόνης· καὶ ὅς μὲν ἂν βού-
ληται αὐτέων, ἅτε μᾶζαν μαζάμενος ἔχει, ὁ δὲ ἄρτον
τρόπον ὑπτήσας.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗ
ΕΥΤΕΡΠΗ

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

1 Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 35—41, 46—47, 59—63)

35 Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἐτεροίῳ καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἥθεά τε κοί νόμους, ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω, τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὤμων, εὐμσρείῃ χρέονται ἐν τοῖσι οἴκοισι, ἐσθίουσι δὲ ἕξω ἐν τῆσι ὁδοῖσι, ἐπιλέγοντες, ὡς τὰ μὲν αἰσχρὰ ἀναγκαῖα δὲ ἐν ἀποκρύφῳ ἐστὶ ποιεῖν χρεῶν, τὰ δὲ μὴ αἰσχρὰ ἀναφανδόν. ἱρᾶται γυνὴ μὲν οὐδεμία οὔτε ἔρσηνος θεοῦ οὔτε θηλέης, ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασῶν, τρέφειν τοὺς τοκέας τοῖσι μὲν παισὶ οὐδεμία ἀνάγκη μὴ βουλομένοισι, τῆσι δὲ θυγατράσι πᾶσα ἀνάγκη καὶ μὴ βουλομένησι.

36 Οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῆ μὲν ἄλλῃ κομέουσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρέονται. τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς τοὺς μάλιστα ἰκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιῖσι τὰς τρίχας οὔξεσθαι τὰς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενεῖῳ, τέως ἐξυρημένοι. τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων ἡ δίαίτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἡ δίαίτα ἐστὶ. ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθῶν ὄλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευσμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζῶην ὄνειδος μέγιστόν ἐστι, ἀλλ' ἀπὸ ὄλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειὰς μετεξέτεροι καλέουσι.

φυρέουσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί, τὸν δὲ πηλὸν τῆσι
χερσί καὶ τὴν κόπρον ἀναιρέονται. εἴματα τῶν μὲν ἀν-
δρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἓν ἐκάστη.
τῶν ἰστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι
ἔξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. γράμματα
γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι Ἑλληνας μὲν ἀπὸ τῶν
ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι
δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῖντες ταῦτα
αὐτοὶ μὲν φασὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ ποιέειν, Ἑλληνας δὲ ἐπ’
ἀριστερά. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέονται, καὶ τὰ μὲν
αὐτῶν ἱρά, τὰ δὲ δημοτικὰ καλέεται.

Θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀν- 37
θρώπων νόμοισι τοιοσίδε χρέονται. ἐκ χαλκῶν ποτη-
ρίων πίνουσι, διασμέοντες ἀνά πᾶσαν ἡμέρην, οὐκ ὁ
μὲν, ὁ δ’ οὐ, ἀλλὰ πάντες. εἴματα δὲ λίνεα φυρέουσι
αἰεὶ νεόπλυτα, ἐπιτηδεύοντες τοῦτο μάλιστα. οἱ δὲ ἱρέες
ξυρέονται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρης, ἵνα μήτε
φθεῖρ μήτε ἄλλο μυσάρὸν μηδὲν ἐγγίνηται σφι θεραπεύ-
ουσι τοὺς θεοὺς. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱρέες λινέην μού-
νην, καὶ ὑποδήματα βύβλινα· ἄλλην δὲ σφι ἐσθῆτα οὐκ
ἔξεστι λαβεῖν, οὐδὲ ὑποδήματα ἄλλα. λούνται δις τῆς
ἡμέρης ἐκάστης ψυχρῶ καὶ δις ἐκάστης νυκτός. ἄλλας τε
θρησκείας ἐπιτελέουσι μυρίας ὡς εἰπεῖν λόγῳ. πάσχουσι
δὲ καὶ ἀγαθὰ οὐκ ὀλίγα. οὔτε τι γὰρ τῶν οἰκῆων τρί-
βυσοι οὔτε δαπανέονται, ἀλλὰ καὶ σιτία σφι ἐστὶ ἱερά
πεσσόμενα, καὶ κρεῶν βοέων καὶ χηνέων πληθός τι ἐκά-
στῳ γίνεται πολλὸν ἐκάστης ἡμέρης, δίδοται δὲ σφι καὶ
οἶνος ἀμπέλινος. ἰχθύων δὲ οὐ σφι ἔξεστι πάσασθαι. κυά-
μους δὲ οὔτε τι μάλα σπείρουσι Αἰγύπτιοι ἐν τῇ χώρῃ,
τούς τε γενομένους οὔτε τρώγουσι οὔτε ἔψοντες πατέον-
ται· οἱ δὲ δὴ ἱρέες οὐδὲ ὀρέοντες ἀνέχονται, νομίζοντες
οὐ καθαρὸν μιν εἶναι ὄσπριον, ἱεῖται δὲ οὐκ εἷς ἐκάστου
τῶν θεῶν, ἀλλὰ πολλοί, τῶν εἷς ἐστὶ ἀρχιρεύς· ἐπεὰν δὲ
τις ἀποθάνῃ, τούτου ὁ παῖς ἀντικατίσταται.

Τοὺς δὲ βροῦς τοὺς ἔρσενας τοῦ Ἐπάφου εἶναι νομί- 38
ζουσι καὶ τούτου εἵνεκεν δοκιμάζουσι αὐτοὺς ᾧδε· τρίχα

ἦν καὶ μίαν ἴδηται ἐπεοῦσαν μέλαιναν, οὐ καθαρὸν εἶναι νομίζει. διζήται δὲ ταῦτα ἐπὶ τούτῳ τεταγμένος τῶν τις ἱρέων καὶ ὀρθοῦ ἐστεῶτος τοῦ κτήνεος καὶ ὑπτίου, καὶ τὴν γλῶσσαν ἐξειρύσας, εἰ καθαρὴ τῶν προκειμένων σημηίων, κατορθῶ δὲ καὶ ἰὰς τρίχας τῆς οὐρῆς, εἰ κατὰ φύσιν ἔχει πεφυκυίας. ἦν δὲ τούτων πάντων ἦ καθαρός, σημαίνεται βύβλω περὶ τὰ κέρα εἰλίσσων, καὶ ἔπειτεν γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας ἐπιβάλλει τὸ δακτύλιον· καὶ οὕτω ἀπάγουσι. ἀσήμαντον δὲ θύσαντι θάνατος ἢ ζημὴ ἐπικέεται. δοκιμάζεται μὲν νυν τὸ κτήνος τρόπῳ τοιῷδε.

39 Θυσίη δὲ σφί ἦδε κατέστηκε· ἀγαγόντες τὸ σεσημασμένον κτήνος πρὸς τὸν βωμόν, ὄκου ἂν θύωσι, πῦρ ἀνακαίουσι, ἔπειτεν δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον κατὰ τοῦ ἱρηίου ἐπισπείσαντες καὶ ἐπικαλέσαντες τὸν θεὸν σφάζουσι, σφάζαντες δὲ ἀποτάμνουσι τὴν κεφαλὴν. σῶμα μὲν δὴ τοῦ κτήνεως δειρούσι, κεφαλῇ δὲ ἐκείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμόν. καταρέονται δὲ τάδε λέγοντες τῆσι κεφαλῆσι, εἴ τι μελλοὶ ἢ σφίσι τοῖσι θύουσι ἢ Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ κακὸν γενέσθαι, ἐς κεφαλὴν ταύτην τραπέσθαι. κατὰ μὲν νυν τὰς κεφαλὰς τῶν θυομένων κτηνῶν καὶ τὴν ἐπίσπεισιν τοῦ οἴνου πάντες Αἰγύπτιοι νόμοισι τοῖσι αὐτοῖσι χρέονται ὁμοίως ἐς πάντα τὰ ἱρά, καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ νόμου οὐδὲ ἄλλου οὐδενὸς ἐμψύχου κεφαλῆς γεύσεται Αἰγυπτίων οὐδεὶς.

40 Ἡ δὲ δὴ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν καὶ ἡ καθυσις ἄλλη περὶ ἄλλο ἱρόν σφί κατέστηκε. τὴν δ' ὦν μεγίστην τε δαίμονα ἡγέεται εἶναι καὶ μεγίστην οἱ ὀρθὴν ἀνάγουσι, ταύτην ἔρχομαι ἐρέων· ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν, κατευξάμενοι κοιλήν μὲν ἐκείνην πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον, σπλάγχνα δὲ αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι καὶ τὴν πιμελήν, σκέλεα δὲ ἀποτάμνουσι καὶ τὴν ὄσφυν ἄκρην καὶ τοὺς ὠμούς τε καὶ τὸν τράχηλον. ταῦτα δὲ ποιήσαντες τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ βοῦς πιμπλάσι ἄρτων καθαρῶν καὶ μέλιτος καὶ ἀσταφίδος καὶ σύκων καὶ λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων, πλήσαντες δὲ τούτων καταγίζουσι, ἔλαιόν

ἄφθονον καταχέοντες. προνηστεύσαντες δὲ θύουσι, καιομένων δὲ τῶν ἱρῶν τύπονται πάντες· ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται, δαῖτα προτιθέαται τὰ ἐλίποντο τῶν ἱρῶν.

Τοὺς μὲν νυν καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας καὶ τοὺς 41
μόσχους οἱ πάντες Αἰγύπτιοι θύουσι, τὰς δὲ θηλέας οὐ σφι ἔξεστι θύειν, ἀλλ' ἱραὶ εἰσι τῆς Ἴσιος. τὸ γὰρ τῆς Ἴσιος ἄγαλμα ἐὼν γυναικῆιον βούκερών ἐστι, κατάπερ Ἑλληνες τὴν Ἴοῦν γράφουσι, καὶ τὰς βοῦς τὰς θηλέας Αἰγύπτιοι πάντες ὁμοίως σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα μακροῦ. τῶν εἵνεκεν οὐ γ' ἀνὴρ Αἰγύπτιος οὔτε γυνὴ ἄνδρα Ἑλληνα φιλήσειε ἂν τῷ στόματι οὐδὲ μαχαίρῃ ἄνδρὸς Ἑλληνος χρῆσεται οὐδ' ὄβελοῖσι οὐδὲ λέβητι, οὐδὲ κρέως καθαρῶ βοῦς διατετημένου Ἑλληνικῇ μαχαίρῃ γεύσεται.

Θάπτουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας βοῦς τρόπον τόνδε· τὰς μὲν θηλέας ἐς τὸν ποταμὸν ἀπιᾶσι, τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προσστείοις, τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα σημηίου εἵνεκεν· ἐπεὰν δὲ σαπῆ καὶ προσῆ ὁ τεταγμένος χρόνος, ἀπικνέεται ἐς ἐκάστην πόλιν βάρις ἐκ τῆς Προσωπίτιδος καλεομένης νήσου· ἡ δ' ἐστὶ μὲν ἐν τῷ Δέλτα, περίμετρον δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα. ἐν ταύτῃ ὧν τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν καὶ ἄλλαι πόλιες συχναί, ἐκ τῆς δὲ αἰ βάριες παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὀστέα τῶν βοῶν, οὐνοματῇ πόλι Ἀτάρβηχισ ἐν δ' αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱρὸν ἅγιον ἵδρυται. ἐκ ταύτης τῆς πόλιος πλανέονται πολλοὶ ἄλλοι ἐς ἄλλας πόλεις, ἀνορύξαντες δὲ τὰ ὀστέα ἀπάγουσι καὶ θάπτουσι ἐς ἓνα χῶρον πάντες. κατὰ ταῦτά δὲ τοῖσι βουσί καὶ ἄλλα κτήνεα θάπτουσι ἀποθνήσκοντα, καὶ γὰρ περὶ ταῦτα οὕτω σφι νενομοθέτηται κτείνουσι γὰρ δὴ οὐδὲ ταῦτα.

Τὰς δὲ αἴγας καὶ τοὺς τράγους τῶνδε εἵνεκεν οὐ θύουσι Αἰγυπτίων οἱ εἰρημένοι. τὸν Πᾶνα τῶν ὀκτώ θεῶν λογίζονται εἶναι οἱ Μενδήσιοι, τοὺς δὲ ὀκτῶ θεοὺς τούτους προτέρους τῶν δωδέκα θεῶν φασὶ γενέσθαι. γράφουσί τε δὴ καὶ γλύφουσι οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανός τῷγαλμα κατάπερ Ἑλληνες, αἰγοπρό- 46

σωπον καὶ τραγοσκελέα, οὔτι τοιοῦτον νομίζοντες εἶναι μιν, ἀλλ' ὁμοῖον τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι. ὄτε δὲ εἵνεκεν τοιοῦτον γράφουσι αὐτόν, οὗ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν.

Σέβονται δὲ πάντας τοὺς αἴγας οἱ Μενδησίοι, καὶ μᾶλλον τοὺς ἔρσενας τῶν θηλέων καὶ τούτων οἱ κόλδοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι. ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα, ὅστις ἐπεὰν ἀποθάνῃ, πένθος μέγα παντὶ τῷ Μενδησίῳ νομῶ τίθεται. καλέεται δὲ ὃ τε τράγος καὶ ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ Μένδης.

47 Ὅτι τὲ Αἰγύπτιοι μιὰρὸν ἡγάταται θηρίον εἶναι καὶ τοῦτο μὲν, ἦν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριῶν ὕος, αὐτοῖσι ἱματίοισι ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐπὶ τῶν ποταμόν, τοῦτο δὲ οἱ συβῶται ἑόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων, οὐδέ σφι ἐκδιδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐκδιδοῦνται τε οἱ συβῶται καὶ ἄγονται ἐξ ἀλλήλων.

Τοῖσι μὲν νυν ἄλλοισι θεοῖσι θύειν ὅς οὐ δικαίευσσι Αἰγύπτιοι, Σελήνῃ δὲ καὶ Διονύσῳ μούνοισι τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ, τοὺς ὅς θύσαντες πατέονται τῶν κρεῶν.

Θουσίῃ δὲ ἦδε τῶν ὕων τῇ Σελήνῃ ποιέεται· ἐπεὰν θύσῃ, τὴν οὐρὴν ἄκρην καὶ τὸν σπλῆνα καὶ τὸν ἐπίπλοον συνθεὶς ὁμοῦ κατ' ὧν ἐκάλυψε πάσῃ τοῦ κτήνεος τῇ πιμελῇ τῇ περὶ τὴν νηδὺν γινομένη καὶ ἔπειτεν καταγίξει πυρὶ. τὰ δὲ ἄλλα κρέα σιτέονται ἐν τῇ πανσελήνῳ, ἐν τῇ ἂν τὰ ἱρὰ θύσωσι, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίητο. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείας βίου σταιτίνας πλάσαντες ὅς καὶ ὀπτήσαντες ταύτας θύουσι.

59 Πανηγυρίζουσι δὲ Αἰγύπτιοι οὐκ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, πανηγύρις δὲ συχνὰς, μάλιστα μὲν καὶ προθυμότατα ἐς Βούβαστιν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, δεύτερα ἐς Βούσιριν πόλιν τῇ Ἴσι· ἐν ταύτῃ γὰρ δὴ τῇ πόλει ἐστὶ μέγιστον Ἴσιος ἱρὸν, ἴδρυται δὲ ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἐν μέσῳ τῷ Δέλτῳ· Ἴσις δὲ ἐστὶ κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν Δημήτηρ. τρίτα δ' ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι. τέταρτα δὲ ἐς Ἠλίου πόλιν τῷ Ἠλίῳ, πέμπα δὲ ἐς Βου-

τοὺν πόλιν τῆ Λητοῖ, ἕκτα δὲ ἐς Πάπρημιν πόλιν τῷ Ἄρει.

Ἐς μὲν νυν Βούβαστιν πόλιν ἐπεὰν κομίζωνται, 60
ποιεῖσι τοιάδε· πλώουσί τε γὰρ δὴ ἅμα ἄνδρες γυναιξί,
καὶ πολλόν τι πλῆθος ἐκατέρων ἐν ἐκάστη βάρῃ· αἱ μὲν
τινες γυναικῶν κρόταλα ἔχουσαι κροταλίζουσι, οἱ δὲ
αὐλέουσι κατὰ πάντα τὸν πλόον, αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες
καὶ ἄνδρες αἰείδουσι καὶ τὰς χεῖρας κροτεύουσι. ἐπεὰν δὲ
πλώνοντες κατὰ τινα πόλιν ἄλλην γένωνται, ἐγχιρῖψαντες
τὴν βάρην τῆ γῆ ποιεῖσι τοιάδε· αἱ μὲν τινες τῶν γυναι-
κῶν ποιεῖσι τάπερ εἶρηκα, αἱ δὲ τωθάζουσι βοεῦσαι τὰς
ἐν τῇ πόλι ταύτῃ γυναῖκας, αἱ δ' ὀρχέονται. ταῦτα παρὰ
πᾶσαν πόλιν παραποταμίην ποιεῖσι. ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται
ἐς Βούβαστιν, ὀρτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας,
καὶ οἶνος ἀμπέλινος ἀναισιμοῦται πλέων ἐν τῇ ὀρτῇ
ταύτῃ ἢ ἐν τῷ ἅπαντι ἐνιαυτῷ τῷ ἐπιλοιπῷ. συμφοι-
τεύουσι δὲ, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι πλὴν παιδίων, καὶ ἐς
ἑβδομήκοντα μυριάδας, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι. Ταῦτα
μὲν δὴ ταύτῃ ποιέεται.

Ἐν δὲ Βουσίρι πόλι ὡς ἀνάγουσι τῷ Ἴσι τὴν ὀρτήν, 61
εἴρηται πρότερόν μοι. τύπτονται μὲν γὰρ δὴ μετὰ τὴν
θυσίην πάντες καὶ πάσαι, μυριάδες κάρτα πολλαὶ ἀν-
θρώπων. ὅσοι δὲ Καρῶν εἰσὶ ἐν Αἰγύπτῳ οἰκέοντες, οὗτοι
δὲ τοσοῦτῳ ἔτι πλέω ποιεῖσι τούτων, ὅσῳ καὶ τὰ μέτω-
πα κόπτονται μαχαίρησι, καὶ τούτῳ εἰσὶ δηλοί, ὅτι εἰσὶ
ξεῖνοι καὶ οὐκ Αἰγύπτιοι.

Ἐς Σάϊν δὲ πόλιν ἐπεὰν συλλεχθέωσι τῆς θυσίης ἐν 2
τῇ νυκτὶ λύχνα καίουσι πάντες πολλὰ ὑπαίθρια περὶ τὰ
δῶματα κύκλῳ. τὰ δὲ λύχνα ἐστὶ ἐμφάβια ἔμπλεα ἀλός
καὶ ἐλαίου, ἐπιπολῆς δὲ ἔπεστι αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον, καὶ
τοῦτο καλεῖται παννύχιον, καὶ τῆ ὀρτῇ οὕνομα κέεται
λυχνοκαϊνή. οἱ δ' ἂν μὴ ἔλθωσι τῶν Αἰγυπτίων ἐς τὴν
πανηγυριν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν νύκτα τῆς θυσίης
καίουσι καὶ αὐτοὶ πάντες τὰ λύχνα, καὶ οὕτω οὐκ ἐν
Σάϊ μοῦθοι καλεῖται, ἀλλὰ καὶ ἀνὰ πᾶσαν Αἰγυπτον. ὅτευ
δὲ εἶνεκεν φῶς ἔλαχε καὶ τιμὴν ἣ νύξ αὕτη, ἐστὶ ἱρός
περὶ αὐτοῦ λόγος λεγόμενος.

63 Ἔς δὲ Ἡλίου πόλιν καὶ Βουτοῦν θυσίας μούνας ἐπιτελέουσι φοιτέοντες. ἐν δὲ Παπρήμι θυσίας μὲν καὶ ἱρὰ κατάπερ καὶ τῇ ἄλλῃ ποιηοσι· εὖτ' ἂν δὲ γένηται καταφερῆς ὁ ἥλιος, ὀλίγοι μὲν τινες τῶν ἱρέων περὶ τῷ γαλμα πεπονέαται, οἱ δὲ πολλοὶ αὐτῶν ξύλων κορόνας ἔχοντες ἐστᾶσι τοῦ ἱροῦ ἐν τῇ ἐσόδῳ· ἄλλοι δὲ εὐχωλὰς ἐπιτελέοντες, πλευνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαστοι ἔχοντες ξύλα καὶ οὔτοι ἐπὶ τὰ ἕτερα ἀλέες ἐστᾶσι. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐὸν ἐν νηφ̄ μικρῷ ξυλίνῳ κατακεχρυσωμένῳ προεκκομίζουσι τῇ προτεραίῃ ἐς ἄλλο οἶκημα ἱρόν. οἱ μὲν δὴ ὀλίγοι οἱ περὶ τῷ γαλμα λελειμμένοι ἔλκουσι τετράκυκλον ἄμαξαν ἄγουσαν τὸν νηόν τε καὶ τὸ ἐν τῷ νηφ̄ ἐνεὸν ἄγαλμα, οἱ δὲ οὐκ ἐῶσι ἐν τοῖσι προφυλαίοισι ἐστεῶτες ἐσιέναι, οἱ δὲ εὐχωλιμαῖοι τιμωρέοντες τῷ Θεῷ παίουσι αὐτούς, ἀλεξομένους. ἐνθαῦτα μάχη ξύλοισι καρτερῆ γίνεται, κεφαλὰς τε συναράσσονται, καὶ ὡς ἐγὼ δοκέω, πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων· οὐ μέντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν ἀποθνήσκειν οὐδένα.

2. Ἔθιμά τινα τῶν ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 77—85)

77 Αὐτῶν δὲ δὴ Αἰγυπτίων οἱ μὲν περὶ τὴν σπειρομένην Αἴγυπτον οἰκέουσι, μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα λογιώτατοί εἰσι μακρῶ, τῶν ἐγὼ ἐς διάπειραν ἀπὶ κόμην. τρόπῳ δὲ ζῆς τοιφ̄δε διαχρέονται. συρμαῖζουσι τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς μηνὸς ἐκάστου, ἐμέτοισι θηρεόμενοι τὴν ὑγίειαν καὶ κλύσμασι, νομίζοντες ἀπὸ τῶν τρεφόντων αἰτίων πάσας τὰς νούσους τοῖσι ἀνθρώποισι γίνεσθαι. εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας ὑγιηρότατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὠρέων ἐμοὶ δοκέειν εἵνεκεν ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι αἱ ὄραι. ἐν γὰρ τῆσι μεταβολῆσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῖσοι μάλιστα γίνονται, τῶν τε ἄλλων πάντων καὶ δὴ καὶ τῶν ὠρέων μάλιστα.

Ἄρτοφαγέουσι δὲ ἐκ τῶν ὀλυρέων ποιεῖντες ἄρτους, τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις οὐνομάζουσι. οἶνω δ' ἐκ κριθέων πεπονημένω διαχρέονται· οὐ γὰρ σφί εἰσι ἐν τῇ χώρῃ ἄμπελοι. ἰχθύων δὲ τοὺς μὲν πρὸς ἥλιον αὐήναντες ὠμούς σιτέονται τοὺς δὲ ἐξ ἄλλης τεταριχευμένους· ὄρνιθων δὲ τοὺς τε ὄρυγας καὶ τὰς νήσας καὶ τὰ σμικρὰ τῶν ὄρνιθων ὠμά σιτέονται προταριχεύσαντες· τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ ὄρνιθων ἢ ἰχθύων ἐστὶ σφί ἐχόμενα, χωρὶς ἢ ὀκόσοι σφί ἱροὶ ἀποδεδέχεται, τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς καὶ ἐφθοὺς σιτέονται.

Ἐν δὲ τῆσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ δείπνου γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῶ ξύλινον πεπονημένον, μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῆ καὶ ἔργῳ, μέγαθας ὄσον τε πάντῃ πηχυσιαῖον ἢ δίπηχυν, δεικνὺς δὲ ἐκάστῳ τῶν συμποτέων λέγει· «Ἐς τοῦτον ὀρέων πίνε τε καὶ τέρπεο· ἔσσαι γὰρ ἀποθανῶν τοιοῦτος». ταῦτα μὲν παρὰ τὰ συμπόσια ποιεῖσι.

Πατρίοισι δὲ χρεόμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέονται. τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα καὶ δὴ καὶ αἷισμα ἐν ἔστι, Λίνος, ὅσπερ ἐν τε Φοινίκῃ αἰδιμὸς ἐστὶ καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἄλλῃ κατὰ μέντοι ἔθνεα οὐνομα ἔχει· συμφέρεται δὲ ὡτὸς εἶναι, τὸν οἱ Ἕλληνες Λίνον οὐνομάζοντες αἰδουσι, ὥστε πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀποθωμάζειν με τῶν περὶ Αἴγυπτον ἐόντων, ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὀκόθεν ἔλαβον· φαίνονται δὲ αἰεὶ κοτε τοῦτον αἰδοντες· ἔστι δὲ Αἴγυπτιστὶ ὁ Λίνος καλεόμενος Μανέρως ἔφασαν δὲ μιν Αἰγύπτιοι τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος Αἰγύπτου παῖδα μουνογενέα γενέσθαι, ἀποθανόντα δ' αὐτὸν ἄνωρον θρήνοισι ὑπ' Αἰγυπτίων τιμηθῆναι, καὶ αἰδὴν τε ταύτην πρώτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι.

Συμφέρονται δὲ καὶ τότε ἄλλο Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι· οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται καὶ ἐπιῶσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστάται. τότε μέντοι ἄλλο Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῆσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα.

Ἐνδεδύκασι δὲ κιθῶνας λινέους περὶ τὰ σκέλεα θυ-

σανωτούς, τοὺς καλέουσι καλασίρις· ἐπὶ ταύτοις δὲ εἰρήνεα εἴματα λευκὰ ἐπαναβλαδὸν φορέουσι. οὐ μὲντοι ἔσγε τὰ ἱρά ἐσφέρεται εἰρήνεα, οὐδὲ συγκαταθάπτεται σφι· οὐ γὰρ δαιον. ὁμολογέουσι δὲ ταῦτα τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἑοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι καὶ Πυθαγορείοισι. οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ὀργίων μετέχοντα δαιὸν ἔστι ἐν εἰρινέοισι εἴμασι θαφθῆναι. ἔστι δὲ περὶ αὐτῶν ἱρὸς λόγος λεγόμενος.

82 Καὶ τάδε ἄλλα Αἰγυπτίοισι ἔστι, ἐξευρημένα, μίς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτευ ἔστί, καὶ τῇ ἕκαστος ἡμέρη γενόμενος ὁτέοισι ἐγκυρήσει καὶ ὄκως τελευτήσει καὶ ὀκαῖός τις ἔσται, καὶ ταῦτοις τῶν Ἑλλήνων οἱ ἐν ποιήσι γινόμεν. ἰ ἐχρήσαντο. τέρατά τε πλέω σφι ἀνεύρηται ἢ τοῖσι ἄλλοισι ἅπασι ἀνθρώποισι· γενομένου γὰρ τέρατος φυλάσσουσι γραφόμενοι τῶποβαῖνον, καὶ ἦν κοτε ὕστερον παραπλήσιον τούτῳ γένηται, κατὰ ταῦτό νομίζουσι ἀποβῆσεσθαι.

83 Μαντική δὲ αὐτοῖσι ὧδε διακίεται. ἀνθρώπων μὲν οὐ δένι προσκίεται ἡ τέχνη, τῶν δὲ θεῶν μετεξετέροισι· καὶ γὰρ Ἡρακλῆος μαντήιον αὐτόθι ἔστί καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Ἄρεος καὶ Διός, καὶ τό γε μάλιστα ἐν τιμᾷ ἄγονται πάντων τῶν μαντηῶν, Λητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἔστί. οὐ μὲν τοι αἶ γε μαντήια σφι κατὰ ταῦτό ἔστιάσι, ἀλλὰ διαφοροὶ εἰσι.

84 Ἡ δὲ ἰητρικὴ κατὰ τάδε σφι δέδασται· μίς νούσου ἕκαστος ἰητρός ἔσσι καὶ οὐ πλεόνων· πάντα δ' ἰητρῶν ἔσσι πλέα· οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστᾶσι, οἱ δὲ κεφαλῆς, οἱ δὲ ὀδόντων, οἱ δὲ τῶν κατὰ νηδύν, οἱ δὲ τῶν ἀφανέων νούσων.

85 Ἐρῆνοι δὲ καὶ ταφαὶ σφέων εἰσὶ αἶδε. τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκητῶν ἀνθρώπος τοῦ τις καὶ λόγος ἦ, τὸ θῆλυ γένος πᾶν τὸ ἐκ τῶν οἰκίων τούτων κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον, κάπειται ἐν τοῖσι οἰκίοισι λιποῦσαι τὸν νεκρὸν αὐταὶ ἐνά τὴν πόλιν στρωφώμεναι τύπτονται ἐπεζωσμένοι καὶ φαίνουσαι τὸ στήθος, σὺν δὲ σφι αἶ προσήκουσαι πᾶσαι ἐτέρω-

θεν δὲ οἱ ἄνδρες τύπτονται, ἐπεζωσμένοι καὶ οὗτοι, ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτω εἰς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι.

3. Ἔθιμά τινα τῶν ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 92 καὶ 95).

Ταῦτα μὲν πάντα οἱ κατύπερθε τῶν ἐλέων οἰκέοντες Αἰγύπτιοι νομίζουσι. οἱ δὲ δὴ ἐν τοῖσι ἔλεσι κατοικημένοι τοῖσι μὲν αὐτοῖσι νόμοισι χρέονται, τοῖσι καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι, καὶ τὰ ἄλλα καὶ γυναικὶ μὴ ἕκαστος αὐτῶν συνοικέει, κατάπερ Ἑλληνες. 92

Πρὸς δὲ τοὺς κώνωπας ἀφθόνους ἐόντας τάδε σφί ἐστι μεμηχανημένα. τοὺς μὲν τὰ ἄνω τῶν ἐλέων οἰκέοντας οἱ πύργοι ὠφελέουσι, ἐς τοὺς ἀναβαίνοντες κοιμούνται· οἱ γὰρ κώνωπες ὑπὸ τῶν ἀνέμων οὐκ οἶοί τε εἰσι ὑψοῦ πέτεσθαι, τοῖσι δὲ περὶ τὰ ἔλεα οἰκέουσι τάδε ἀντί τῶν πύργων ἄλλα μεμηχάνηται· πᾶς ἀνὴρ αὐτῶν ἀμφίβληστρον κέκτηται, τῷ τῆς μὲν ἡμέρης ἰχθὺς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα τάδε αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτη περὶ ταύτην ἴστησι τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ ἔπειτεν ἐνδὺς ὑπ' αὐτῷ κατεύδει, οἱ δὲ κώνωπες ἦν μὲν ἐν ἱματίῳ ἐνελιζάμενος εὐδῆ ἢ σινδόνη, διὰ τούτων δάκνουσι· διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρέονται ἀοχήν. 95

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ

ΘΑΛΛΕΙΑ

4. Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους

(Κεφ. 39 - 43)

39 Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου, ἐποίησαν-
το καὶ Λακεδαιμόνιοι στρατηγὴν ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πο-
λυκράτεα τὸν Αἰάκεος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς· καὶ
τὰ μὲν πρῶτα τριχῆ δασάμενος τὴν πόλιν τοῖσι ἀδελ-
φείοισι Πανταγνώτῳ καὶ Συλοσῶντι ἔνειμε, μετὰ δὲ τὸν
μὲν οὐτῶν ἀποκτείνας, τὸν δὲ νεώτερον Συλοσῶντα ἐξε-
λάσας ἔσχε πᾶσαν τὴν Σάμον· ἴσχων δὲ ξεινίην Ἀμασι
τῷ Αἰγύπτου βασιλείῳ συνεθήκατο, πέμπων τε δῶρα καὶ
δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτί-
κα τοῦ Πολυκράτους τὰ πρήγματα ἤρξετο καὶ ἦν βεβω-
μένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὄκου
γὰρ ἰθύσειε στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρει εὐτυχέως·
ἔκτητο δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατὸν καὶ χιλίους τοξότας.
ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας, διακρίνων οὐδένα. τῷ γὰρ
φίλῳ ἔφη χαριέεσθαι μᾶλλον ἀποδιδούς τὰ ἔλαβε, ἢ
ἀρχὴν μηδὲν λαβών. συχνάς μὲν δὴ τῶν νήσων αἰρήκεε,
πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἠπείρου ἄστεα· ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους,
πανστρατιῆ βωθέοντας Μιλησίοισι, ναυμαχίῃ κρατήσας
εἶλε, οἱ τὴν τάφρον περὶ τὸ τεῖχος τὸ ἐν Σάμῳ πᾶσαν
δεδεμένοι ὤρουσαν.

40 Καὶ κως τὸν Ἀμασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκρά-
της οὐκ ἐλάνθανε, ἀλλὰ οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελής. πολλῶ δὲ
ἔτι πλεονός οἱ εὐτυχίης γινομένης, γράψας ἐς βιβλίον
τάδε ἐπέστειλε ἐς Σάμον· Ἀμασις Πολυκράτει, ὧδε λέ-
γει. ἦδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεινὸν εὖ
πρήσσοντα· ἐμοὶ δὲ αἰ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέ-
σκουσι, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὡς ἔστι φθονερόν· καὶ κως
βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν ἄν κήδωμαι, τὸ μὲν τι εὐ-
τυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ οὕτω
διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσσω, ἢ εὐτυχέειν τὰ

πάντα. οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. σὺ ὦν νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε· φροντίσας τὸ ἄν εὖρης ἐόν τοι πλείστου ἄξιον, καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω, ὅπως μηκέτι ἤξει ἐς ἀνθρώπους. ἦν τε μὴ ἐναλλάξ ἤδη τῶπὸ τούτου αἰ εὐτυχίαι τῆσι πάθῃσι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο.

Ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης καὶ νόῳ λαβὼν ὡς οἱ εὖ ὑπετίθετο Ἄμασις, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀσθηθεῖ ἀπολομένῳ τῶν κειμηλίων, διζήμενος δ' εὕρισκε τόδε, ἦν οἱ σφρηγῖς τὴν ἐφόρῃ χρυσόδετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, ἔργον δὲ ἦν Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέος Σαμίου. ἐπεὶ ὦν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλέειν, ἐποίησε τοιάδε. πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσέβη ἐς αὐτήν, μετὰ δὲ ἀναγαγεῖν ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος· ὡς δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἐκάς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρηγῖδα πάντων ὀρεόντων τῶν συμπλῶν ῥίπτει ἐς τὸ πέλαγος. τοῦτο δὲ ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία συμφορῇ ἐχρήτο.

Πέμπτη δὲ ἡ' ἔκτη ἡμέρῃ ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συνήνεικε γενέσθαι· ἀνὴρ ἀλιεύς λαβὼν ἰχθὺν μέγαν τε καὶ καλὸν ἡξίου μιν Πολυκράτει δῶρον δοθῆναι· φέρων δὲ ἐπὶ τὰς θύρας Πολυκράτει ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὄψιν, χωρήσαντος δὲ οἱ τούτου ἔλεγε διδούς τὸν ἰχθύν· ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλὼν οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορὴν, καίπερ γε ἐὼν ἀποχειροβίωτος, ἀλλὰ μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· σοὶ δὲ μιν φέρων δίδωμι. Ὁ δὲ ἦσθεις τοῖσι ἔπεισι ἀμείβεται τοισίδε· Κάρτα τε εὖ ἐποίησας, καὶ χάρις διπλὴ τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δῶρου· καὶ σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν. Ὁ μὲν δὲ ἀλιεύς μέγα ποιούμενος ταῦτα, ἦτε ἐς τὰ οἰκία. τὸν δὲ ἰχθύν τάμνοντες οἱ θεράποντες εὕρισκον ἐν τῇ νηδίᾳ αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυκράτεος σφρηγῖδα. ὡς δὲ εἶδόν τε καὶ ἔλαβον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτα, δίδόντες δὲ οἱ τὴν σφραγῖδα ἔλεγον ὅτεῳ τρόπῳ

εὔρέθη. τὸν δὲ ὡς εἰσηλθε θεῖον εἶναι τὸ πρήγμα, γράφει ἐς βιβλίον πάντα, τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελαβήκεε, γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε.

Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἄμασις τὸ βιβλίον τὸ παρά τοῦ Πολυκράτεος ἦκον, ἔμαθε ὅτι ἐκκομίσει τε ἀδύνατον εἶη ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος, καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσῃν μέλλοι Πολυκράτης εὐτυχέων τὰ πάντα, ὅς καὶ τὰ ἀποβάλλει εὐρίσκει. πέμψας δὲ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίην. τοῦ δὲ εἵνεκεν ταῦτα ἐποίηε, ἵνα μὴ, συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαβούσης, αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν ὡς περὶ ξείνου ἀνδρός.

43

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ

5. Πίστις καὶ χρηστότης

(Κεφ. 196)

Λέγουσι Καρχηδόνιοι, εἶναι τῆς Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἑρακληῖων στηλέων κατοικημένους, ἐς τοὺς ἐπεὰν ἀπίκωνται καὶ ἐξέλωνται τὰ φορτία, θέντες αὐτὰ ἐπεξῆς παρά τὴν κυματωγὴν, ἐσβάντες ἐς τὰ πλοῖα τύφειν καπνὸν τοὺς δ' ἐπιχωρίους ἰδομένους τὸν καπνὸν ἰέναι ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ἔπειτεν ἀντὶ τῶν φορτίων χρυσὸν τιθέναι καὶ ἐξαναχωρέειν πρόσω ἀπὸ τῶν φορτίων, τοὺς δὲ Καρχηδονίους ἐκβάντας σκέπτεσθαι, καὶ ἦν μὲν φαίνεται σφι ἄξιος ὁ χρυσὸς τῶν φορτίων, ἀνελόμενοι ἀπαλλάσσονται, ἦν δὲ μὴ ἄξιος ἐσβάντες ὀπίσω εἰς τὰ πλοῖα κατέαται, οἱ δὲ προσελθόντες ἄλλον πρὸς ὧν ἔθηκαν χρυσόν, ἐς ὃ ἂν πείθωσι. ἀδικεῖν δὲ οὐδετέρους· οὔτε γὰρ αὐτοὺς τοῦ χρυσοῦ ἄπτεσθαι πρὶν ἂν σφι ἀπισωθῇ τῷ ἀξίῳ τῶν φορτίων, οὔτ' ἐκείνους τῶν φορτίων ἄπτεσθαι πρότερον ἢ αὐτοὶ τὸ χρυσίον λάβωσι.

196

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ

A.

6. Ἡ Μίλητος εἰρηνευθεῖσα.

(Κεφ. 29)

Ἐπὶ δύο γενεάς ἀνδρῶν ἐνούσησεν ἡ Μίλητος ἐς τὰ 25
μάλιστα στασί, μέχρι οὐ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους
γάρ καταρτιστήρας πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶλοντο οἱ
Μιλήσιοι. Κατήλλαξαν δὲ σφέας ὧδε οἱ Πάριοι· ὡς ἀπί-
κοντο αὐτῶν ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον (ὧρεον
γάρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους); ἔφασαν αὐτῶν
βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώραν, ποιεῦντες δὲ ταῦτα καὶ
διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅπως τινὰ ἴδοιεν ἐν ἀνε-
στηκυῖᾳ τῇ χώρῃ ἀγρῶν εὐ ἐξεργασμένον, ἀπεγράφοντο
τὸ οὐνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ, διεξελάσαντες δὲ
πᾶσαν τὴν χώραν καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους, ὡς
τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἀλίην ποιησάμενοι ἀπέ-
δειξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὐρον τοὺς ἀ-
γροὺς εὐ ἐξεργασμένους (δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν
δημοσίων οὕτω δη σφέας ἐπιμελήσεσθαι, ὥσπερ τῶν σφε-
τέρων), τοὺς δὲ ἄλλοις Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζον-
τας τούτων ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μι-
λησίους κατήρτησαν.

B.

7. Ἀρισταγόρας ἐν Σπάρτῃ

(Κεφ. 49—51)

Ἀπικνέεται δ' ὧν ὁ Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήτου τύραν- 49
νος ἐς τὴν Σπάρτην κλειόμενος ἔχοντας τὴν ἀρχὴν, τῷ
δὴ ἐς λόγους ἦμε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκε-

ον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδου ἐνετέμνητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε· Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωμάσης τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· τὰ γὰρ κατήκοντά ἐστι τοιαῦτα. Ἴωνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προέστατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ δουλοσύνης ἀνδρας ὁμοίμονας· εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἶά τε χωρέειν ἐστί· οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοὶ εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι. ἢ τε μάχη αὐτῶν ἐστί τοιῆδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας καὶ κύρβασίας ἐπὶ τῆσι κεφαλῆσι· οὕτω εὐπειτέες χειρωθῆναί εἰσι. ἐστί δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡπειροῦν ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι, ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ ἐσθῆς ποικίλη καὶ ὑποζυγία τε καὶ ἀνδράποδα τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοικέεται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι ὡς ἐγὼ φράσω. Ἴωνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώραν ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες, (δεικνύς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετεμνημένην), Λυδῶν δὲ, ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἠῶ, πολυπροβατώτατοι τε ἐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπώτατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν ἧ ἦδε Κύπρος νῆσος κέεται, οἱ πεντακόσια τάλαντα βασιλεὶ τὸν ἐπέτεον φόρον ἐπιτελέουσι. Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιηνοὶ χώραν τήνδε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἡδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρά ποταμὸν τόνδε Χοάσπεα κείμενά ἐσσι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἐνθα βασιλεὺς τε μέγας δίαιταν ποιεῖται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν θαρσέοντες ἤδη τῷ Δίῳ πλοῦτου πέρι ἐρίζετε. ἀλλὰ

περί μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὖρων σμικρῶν χρεῶν ἔστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρό τε Μεσσηνίου, ἔδοντας Ἰσπαλάας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἔστι οὐδὲν οὔτε ἀργύρου, τῶν περὶ καὶ τινα ἐνάγει προθυμῆ μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσῆς πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἰρήσεσθε; Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοισίδε· ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαι τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ὑποκρινέεσθαι.

Τότε μὲν ἐς τοσοῦτο ἦλασαν, ἐπεὶ τε δὲ ἡ κυρὴ ἡμέρη 50 ἐγένετο τῆς ὑποκρίσιος καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἶρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκοσέων ἡμερῶν ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἶη παρά βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρισταγόρης τὰ ἄλλα ἑὸν σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκείνον εὖ ἐν τούτῳ ἐσφάλῃ χρεῶν γάρ μιν μὴ λεγῆναι τὸ ἐόν, βουλούμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὦν τριῶν μηνῶν φάσ εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπιλοιπὸν λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὄρητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε· ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπεῖα λεγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν. ὁ μὲν δὲ Κλεομένης ταῦτα εἶπας ἦε ἐς τὰ οἴκια.

Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἰκετηρίην ἦε ἐς τοῦ Κλεο- 51 μένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔσω ἅτε ἰκετεῦων ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστίηκε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ οὖνομα ἦν Γοργῶ· τοῦτο δὲ οἱ καὶ μόνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὼν ἐτέων ὀκτώ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ βούλεται, μὴδ' ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα, ἐνθαῦτα δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἦρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑποσχεόμενος, ἦν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς ὃ πενήκοντά τε τάλαντα ὑποδέδεκτο, καὶ τὸ παιδίον αὐδάξατο· *πάτερ διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἦν μὴ ἀποσιὰς ἔγῃς*. ὃ τε δὲ Κλεομένης ἦσθεις τοῦ παιδίου τῇ

παραινέσει, ἦι ἐς ἕτερον οἶκημα, καὶ ὁ Ἄρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο ἐπὶ πλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλέα.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ

ΕΡΑΤΩ

8 Ἀλκμαιωνίδαι καὶ θυγατρὸς Κλεισθένους γάμοι.

(Κεφ. 125—126, 128—131).

Οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι ἦσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν τῆσι Ἀθήνησι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος καὶ αὐτῆς Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί· τοῦτο μὲν γὰρ Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροῖσου ἀπικνεομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι συμπρήκτωρ τε ἐγένετο καὶ συνελάμβανε προθύμως, καὶ μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἐωυτῶν εὖ ποιέειν μεταπέμπεται ἐς Σάρδις, ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν ἂν δύνηται τῷ ἐωυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ, ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε· ἐνδύς κυθῶνα μέγαν καὶ κόλπον πολλὸν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, κοθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος ἦι ἐς τὸν θησαυρόν, ἐς τὸν οἱ κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος, πρῶτα μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρειν οἱ κόθορνοι, μετὰ δὲ τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος χρυσοῦ καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐστὸ στόμα ἐξῆι ἐκ τοῦ θησαυροῦ, ἔλκων μὲν μόγις τοὺς κοθόρνους παντὶ δὲ τέῳ οἶκός μάλλον ἢ ἀνθρώπῳ τοῦ τό τε στόμα ἐβέβυστο καὶ πάντα ἐξώγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλωσ ἐσῆλθε, καὶ οἱ

125

πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ καὶ πρὸς ἕτερα δωρέεται οὐκ ἐλάσσω ἐκείνων.

Οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκὴ αὕτη μεγάλως, καὶ ὁ 126
Ἄλκμαίων οὗτος οὕτω τεθριπποφορήσας Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. μετὰ δέ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθένης μιν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήειρε, ὥστε πολλῶ οὐνομαστοτέ-
ρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἕλλησι, ἢ πρότερον ἦν Κλεισθέ-
νεϊ γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρέω γίνεται θυγάτηρ, τῇ οὐνομα ἦν Ἀγαρίστη, ταύτην ἠθέλησε Ἕλλήνων πάντων ἐξευρῶν τὸν ἄριστον τούτῳ γυναῖκα προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὧν ἐόντων καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ ὁ Κλεισθένης κήρυγμα ἐποίησατο, ὅστις Ἕλλήνων ἑαυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθέneos γαμβρὸν γενέσθαι, ἢ κειν ἐς ἐξηκοστὴν ἡμέρην ἢ καὶ πρότερον ἐς Σικυῶνα ὡς κυρώσοντος Κλεισθέneos τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ ἀπὸ τῆς ἐξηκοστῆς ἀρξαμένου ἡμέρης. Ἐνθαῦτα Ἕλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἦσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγκωμένοι, ἐφοίτεον μνηστήρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε.

Ἀπικομένων δὲ τῶν μνηστήρων ἐς τὴν προειρημένην 128
ἡμέρην ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτῶν ἀνεπύθετο καὶ γένος ἐκάστου, μετὰ δὲ κατέχων ἐνιαυτὸν διεπειρᾶτο αὐτῶν τῆς τε ἀνδραγαθίης καὶ τῆς ὀργῆς καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἴων ἐς συνουσίην καὶ συνάπασι, ταὶ ἐς γυμνασία τε ἐξαγινέων ὅσοι ἦσαν αὐτῶν νεώτεροι, καὶ τό γε μέγιστον, ἐν τῇ συνιστή διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτούς, τοῦτον πάντα ἐποίει καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. καὶ δὴ κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντο οἱ οἱ ἀπ' Ἀθηναίων ἀπιγμένοι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκων.

Ὡς δὲ ἡ κυρὴ ἐγένετο τῶν ἡμερῶν τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθέneos, τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης εὐώχε αὐτούς τε τοὺς μνηστήρας καὶ τοὺς Σικυωνίους πάν-

τας. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, οἱ μνηστήρες ἔριν εἶ-
χον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον· προ-
ϊούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχον πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ
Ἴπποκλείδης ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλησαί οἱ ἐμμέλειαν
πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω ὠρχήσατο. καὶ κως ἑωυτῷ
μὲν ἀρεστῶς ὠρχέετο, ὁ δὲ Κλεισθένης ὀρέων ὄλον τὸ
πρῆγμα ὑπώπτευε. μετὰ δὲ ἐπισχῶν ὁ Ἴπποκλείδης χρό-
νον ἐκέλευσέ οἱ τινα τράπεζαν ἐσενεῖκαι, ἐσελθούσης
δὲ τῆς τραπέζης πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὠρχήσατο Λακωνικὰ
σηημάτια, μετὰ δὲ ἄλλα Ἀττικά, τὸ τρίτον δὲ τήνκεφαλήν
ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε.
Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ δευτέρα ὀρχεομένου,
ἀποστυγῶν γαμβρὸν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἴπποκλείδην διὰ
τὴν τε ὀρχησιν καὶ τὴν ἀναίδειαν, κατεῖχε ἑωυτόν, οὐ
βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι
χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος εἶπε· ὦ παῖ
Τισάνδρου, ἀπωρχήσαό γε μὴν τὸν γάμον. ὁ δὲ Ἴππο-
κλείδης ὑπολαβὼν εἶπε· οὐ φρόντις Ἴπποκλείδῃ.
ἀπὸ τούτου μὲν τοῦτο οὐνομάζεται.

Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος ἔλεξε ἐς μέσον τάδε·
ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστήρες, ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας
ἐπαινέω καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ οἶδόν τε εἶη, χαριζοίμην ἂν,
μῆτ' ἓνα ὑμέων ἐξάριετον ἀποκρίνων μῆτε τοὺς λοιποὺς
ἀποδοκιμάζων· ἀλλ' οὐ γὰρ οἶά τέ ἐστι μίης πέρι παρθέ-
νου βουλευόντα πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν, τοῖσι μὲν ὑμέων
ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ γάμου τάλαντον ἀργυρίου
ἐκάστῳ δωρεὴν δίδωμι τῆς ἀξιώσιος εἶνεκεν τῆς ἐξ ἐμεῦ
γῆμαι καὶ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίας, τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος
Μεγακλεί ἐγγυέω παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην νόμοισι
τοῖσι Ἀθηναίων, φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος ἐκε-
κῶρωτο ὁ γάμος Κλεισθένει.

Ἀμφὶ μὲν κρίσι τῶν μνηστήρων τσαυτὰ ἐγένετο καὶ
οὕτω Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνά τὴν Ἑλλάδα, τού-
των δὲ συνοικησάντων γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς φυλάς
καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων τὸ
οὔνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου. οὕτως τε

δὴ γίνεται Μεγακλεί και Ἴπποκράτης, ἐκ δὲ Ἴπποκρά-
τεος Μεγακλῆς τε ἄλλος και Ἀγαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς
Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχουσα τὸ οὔνομα, ἢ συνοικήσα-
σά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος και ἔγκυος ἐούσα εἶδε
ὄσιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν' και μετ' ὀλί-
γας ἡμέρας τίκει **ΠΕΡΙΚΛΕΑ** Ξανθίππῳ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ

Κ Λ Ε Ι Ω

Α'. ΠΕΡΣΑΙ

"Ηθη και ἔθιμα τῶν Περσῶν.

(Κεφ. 131—140)

131.

Οἶδα χρεομένους (ἄττ. χρωμένους) κατηγορ. μετοχή.—*νόμοισι* (ἄττ. νόμοις) ἄντικ. τοῦ *χρεομένουσ*.—*ὁ νηός*=ὁ ναός.—*ποιευμένους* (ἄττ. ποιουμένους) ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὸ *οἶδα ἐν νόμῳ ποιοῦμαι*=συνηθίζω.—*ιδρύεσθαι* ἐκ τοῦ ἐν νόμῳ ποιευμένουσ.—*ποιεῦσι* ἄττ. ποιοῦσι.—*ἐπιφέρουσι* ἀντὶ ἐπιφέροντας ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ *ποιευμένους*· *ἐπιφέρω τινὶ μωρίαν*=θεωρῶ μωρόν τινα. *Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκείν*=ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ· *κατ' ἀντίθεσιν ὡς δ' ἄλλοις δοκεῖ*—*ἀνθρωποφυέας* ἄττ. *ἀνθρωποφυεῖς*=ἀνθρωποειδεῖς.—*κατάπερ* ἄττ. καθάπερ ἔνν. ἐνόμισαν. *Οἶδὲ ἀνταποκρ.εῖς τὸ προηγ. ἀγάλματα μὲν*.—*νομίζουσι*=συνηθίζουσι.—*οὐρέων* ἄττ. ὄρεων.=*ἔρδω*—πράττω κάμνω. *Δι'* ὑπὸ τὸν Δία ὁ Ἡρόδ. νοεῖ τὴν ὑψίστην τοῦ φωτός θεότητα Ὁρομάσδην τὸν δημιουργὸν τοῦ σύμπαντος τὸν ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων καθήμενον ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, καὶ ἐνδεδυμένον λάμπον καὶ ἄστρους πεποικιλμένον ἱμάτιον. Περσικὸς ὕμνος λέγει. «Τίς ἐδημιούργησε τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, τίς κρατεῖ τὴν γῆν καὶ τὰ νέφη, τίς τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ τὰ δένδρα, τίς ἔδωκε τὴν ταχύτητα εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ τοὺς ποταμούς, τίς ἐδημιούργησε τὴν ἡῶ, τὴν ἑσπέραν, τὴν νύκτα, τὴν γῆν καὶ τὸν μέγαν οὐρανόν; Σὺ μόνος, ἡ καθαρότης, ὁ ὑπὸ πάντων αἰνούμενος, τὸ πνεῦμα, σὺ ἡ ζῶσα πηγή.—Ὁ ἥλιος εἶναι ὁ καθαρὸς, ὁ ἀήττητος θεὸς Μίθρας, ὃν ὁ Ὁρομάσδης κατ' εἰκόνα ἑαυτοῦ ἔπλασε· διὰ τῶν ἀκτίων του εἰσχωρεῖ παντοῦ καὶ γνωρίζει πᾶν, ὅθεν εἶναι καὶ θεὸς τῆς ἀληθείας. Διὸ οἱ Πέρσαι θεωροῦσι τὴν ἀλήθειαν μέγα τι, τὸ δὰ ψεῦδος ὡς ἐπισκότισιν τοῦ φωτός.—*Σελήνη* ἡ θεότης (Μὰ) τοῦ φωτός εἶχε τὰς αὐτὰς ιδιότητας, ἐθεωροῖτο δὲ μετὰ τῶν ἀστέρων ὡς βρέχουσα καὶ γονιμοποιοῦσα τὴν γῆν.

Ρῆ ἐν τῇ Ζενδαβέστα λέγεται ἡ ὠραία θυγάτηρ τοῦ Ὁρομάσδου, ἣτις παράγει τοῖς ἀνθρώποις τοὺς καρπούς. Ἡ Ζενδαβέ-
*Ἡροδότου ἐκλογαὶ Παν. Φωτοπεύλου

4

στα εἶναι τὸ ἱερὸν βιβλίον τῶν Περσῶν, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται αἱ θρησκευτικαὶ ἀντιλήψεις αὐτῶν καὶ τὰ ἠθικὰ παραγγέλματα.

Πῦρ εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνωτάτου φωτὸς θεοῦ· θεὸς προστάτης κατὰ τῶν κακῶν πνευμάτων, ὃθεν καὶ ἐν θυσίαις καὶ ἐν προσευχῇ κατὰ πρῶτον τὸ πῦρ ἐπεκαλοῦντο. Καὶ τὸ **ὑδωρ** καὶ οἱ **ἀνεμοὶ** ἦσαν ἱερά, καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἀπηγορευμένον εἰς ὄρον ὑδωρ νὰ πλύνωσιν ἢ νὰ λούωνται.

μόνοισι ἄττ. μόνοις. — **ἀρχῆθεν** = ἀνέκαθεν. — **ἰπιμανθάνω** = μανθάνω ὑστερα **Οὐρανία** ὠνομάζετο ἡ Ἄφροδιτη.

Μίλιτα· θήλεια θεότης εὐεργετικὴ εἰς τὴν γονιμότητα τῆς γῆς καὶ τὴν εὐφορίαν τῶν δένδρων.

132.

Θυσίη ἦδε κατέστηκε (ἄττ. καθέστηκε) = οὕτως ἔχει κανονισθῆ. — **ἀνκαλουσιν** (ἐν βωμοῖς). **Σπονδῆ** = χύσις ὀλίγου οἴνου (σπανίως ὕδατος) πρὸς τιμὴν τῶν Θεῶν. — **οὐκί** = οὐλί. — **οὐλή** = ἄττ. ὀλή = ἀλεῦρι κριθίνω μὲ τὸ ὁποῖον ἐπασπαλίζετο ἡ κεφαλὴ τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας. **πέμμο** = πῆττα (οὕτως ἔθνον οἱ Ἕλληνες). — **ἰὼν δ'** . . . **ἐθέλει**· φυσ. σειρά· ὡς (ὄταν) δ' ἐθέλει θύειν ἑκάστῳ τῶν (τούτων τῶν θεῶν). — **καλέει** = ἐπικαλεῖται. — **ἰάρα** = κεφαλόδεσμος τῶν Περσῶν, σαρίκι. — **μυρσίνη**. δοτ. ὀργανική. — τῷ **θύοντι** ἐπεξηγήσεις τοῦ ἑωυτῶ (ἑαυτῶ). — **οὐκ ἔγγινεται οἱ** (δοτ. προσωπ. ἀνταν. γ' πρ') = δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν. — **ἰδίη** = ἰδιαιτέρως. — **ἀράομαι-ῶμαι** = εὐχομαι. — **δ δέ** = ἀλλ' οὕτως. — **εὔ γίνομαι** (γίγνομαι) = εὐτυχῶ. — **ἐν τοῖσι** = μεταξὺ τούτων. — **καὶ αὐτὸς** (ὁ θύσας) **γίνεται** = συγκαταλέγεται. — **ἐπεὰν** = ὅταν. — **διαμιστόλω** = κομματιάζω, λιανίζω. — **ἰρήϊον** = ἱερεῖον = θῦμα. **ὑποπάσσω** = στρώνω ὑποκάτω. — **ποίη** (ἄττ. πόα) = χόρτον, χλόη. — **τριφυλλον** = τριφύλλι. — **ἔθηκε** = (γνομικὸς ἀόρ.) ὤν = θέτει εὐθύς. Ὁ Ἡρόδ. συνδέει τὸν γνομικὸν ἀόρ. μετὰ τοῦ ὤν, ὅταν θέλη νὰ δηλώσῃ τὴν ἐνέργειαν ὡς ταχέως ἐπακολουθοῦσαν, ὁπότε τὸ ὤ = ἀμέσως, εὐθύς. — **διαθέντος** = ἀφοῦ τακτοποιήσῃ. — **Μάγοι**· παρὰ Πέρσας καὶ Ἕλλησιν οἱ ἱερεῖς, οἵτινες καθῆκον εἶχον νὰ τηρῶσιν ἐν τάξει τὸν νόμον, κατ' αὐτὸν νὰ κρίνωσι, νὰ τελῶσι θυσίας, νὰ δεικνύωσι τοῖς ἀνθρώποις τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἄγουςαν, καὶ νὰ ἀποτρέπωσιν, αὐτοὺς ἀπὸ τῆς εἰς τὴν κόλασιν ἀγούσης. — **Θεογονιῆ**· ἐχρή, δι' ἧς οἱ θεοὶ καὶ πάντα τὰ ἱερά ὄντα ὑμνοῦνται. Τοιαῦτα εὐχαῖ

ὑπὸ τῶν ἱερέων ἀποστηθιζόμεναι καὶ μελωδικῶς ἀπαγγελλόμε-
ναι ἀπαντῶσιν εἰς τὰ ἱερά βιβλία τῶν Περσῶν. **ἐπασιδῆ**² ἄττ.
ἐπωδῆ=ᾄσμα. — **σφι**=σφίσιν=αὐτοῖς. — **ἐπέχω**=σταματῶ, πε-
ριμένω. — **μιν**=αὐτόν. — **ὁ λόγος**=τὸ λογικόν. — **αἰρέει**=πέθει,
ὑποδεικνύει.

Ἡ θυσία τῶν Περσῶν διέφερε κατὰ ταῦτα τῆς τῶν Ἑλλή-
νων, οἵτινες τὰ κρέατα ἢ τὰ κάλλιστα τούτων τεμάχια κατέλει-
πον τοῖς θεοῖς· ἢ θεότης, ἐπίστευον οἱ Πέρσαι, εἶχεν ἀνάγκην
μόνον τῆς ψυχῆς τοῦ θύματος καὶ οὐχὶ ἐτέρου.

133.

ἀπασέων=ἄττ. ἀπασῶν. — **νομίζουσι**=συνηθίζουσι. — **ἰῆ(ῆ)**
ἐγένετο=κατὰ ταύτην καθ' ἣν ἐγεννήθη. — **πλέω**=ἄττ. πλείονα
καὶ πλείω. — **δαι;**—τὸς=συμπόσιον, φαγητόν. — **τῶν ἄλλων.** β'
ἕρος τῆς συγκρίσεως, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο νὰ ἦτο καὶ οὕτως (ἢ ἐν
τῆσι ἄλλῃσι δαίσι). — **δικαιεῦσι**=ἄττ. δικαιοῦσι τοῦ **δικαιώω**
=κρίνω δίκαιον. **ἐν ἰῆ** (ἐνν. δαίτι). — **προτιθέεται**=ἄττ. προ-
τίθενται (μέσον)=βάνουν μπροστά τους. — **οἱ εὐδαίμονες**=οἱ
πλούσιοι, οἱ ἐπίσημοι. — **πρόβατα** (ἐκ τοῦ πρόβατον ἢ πρόβατος)
τὰ τετράποδα, ἅτινα προβαίνοντα βόσκουσι. ἰδίως παντὸς εἶδους
μικρὰ ζῶα, ὡς· πρόβατα, αἶγες κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς βοῦς
καὶ ἵππους κλπ.

σίτοισι=ἄττ. σίτοις=τροφαῖς. — **ἐπιφορήματα**=διάφοροι
ἕρηροι καρποί. **ὁ καὶ ἡ ἀλῆς τὸ ἀλῆς**=ἄθροός ὅλος μαζί. —
σιτιομένους=ἄττ. σιτουμένους κατηγορημ. μετοχὴ ἐκ τοῦ παύ-
εσθαι. — **πεινέοντας**=ἄττ. πεινῶντας· ἐναντιωμ. μετοχὴ (παύουσι
νὰ τρώγουν ἂν καὶ πεινοῦν). — **οὐδὲν ποραφορέεται**=ἐπει-
δὴ οὐδὲν (ἐπιφόρημα) τίθεται πρὸ αὐτῶν. — **ἀπὸ δείπνου**=μετὰ
τὸ δείπνον. — **κάρτα**=λίαν. — **προσκέεται**=ἄττ. πρόσκεινται τῷ
οἴνω=εἶναι παραδεδομένοι εἰς τὸν οἶνον. — **ἀντίον**=ἐνώπιον. —
νυν=ἄττ. τοῖνυ=ᾄθεν, λοιπόν. — **ἐώθασι**=ἄττ. εἰώθασι=ἔχουν
συνήθειαν. — **σπουδαιέστερα, σπουδαιέτατα**· ἀνώμαλα παραθ.
=σπουδαιότερα κλπ. — **πρηγμα**=ἄττ. πρᾶγμα. — **τὸ=ὄ.** — **ἂν ἄδη**
τοῦ ῥήμ. **ἀνδάν**=ἀρέσκω, ἀόρ. β' ἕαδον. — **νήφουσι**· μετοχὴ
τοῦ νήφω=δὲν εἶμαι μεθυσμένος. — **προτιθεῖ**=ἄττ. προτίθησι
=θέτει **ὁ στέγαρχος**=ὁ οἰκοδεσπότης ὑπὸ τὴν κρίσιν των. —
ἐν τοῦ=ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁποῖου. — **ἔδντες**=ἄττ. ὄντες. — **μετι-**
εῖσι (ἐνν. τοῦτο)=ἄττ. μεθιάσι τοῦ ῥ. μεθήμι=ἄφήνω, ἐγκατα·

λείπω.—*τά δέ*—ὅσα δέ.—*ἐπιδιαγινώσκουσι*—ξανασυλλογίζονται, ἀναθεωροῦσι, κατ' ἀντίθεσιν εἰς τὸ προβουλεύσονται.

134.

Ἐντυγχάνοντας δ' ἀλλήλοισι—ὅταν δὲ συναντῶνται.—*τῷδε*—ἀπ' αὐτό.—*διαγνοίη τις ἄν*—μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς διακρίνῃ.—*δμοῖοι*—ἄττ. ὅμοιοι—τῆς αὐτῆς κοινῶν. τάξεως—*προσαγορεύω*—προσφωνῶ, χαιρετίζω.—*οὔτερο*—ὁ ἕτερος (ἔγινε κρῶσις).—*ἀγενής*—ὁ καταγόμενος ἐκ ταπεινῆς οἰκογενείας.—*προσκυνεῖ*—προσέλιπτον πρὸ τοῦ ἀνωτέρου των καὶ ἐφίλουσαν τὴν γῆν.—*ἄγχιστα* ὑπερθ. τοῦ ἐπιρρ. ἄγχι—ἐγγύς, πλησίον.—*κατὰ λόγον*—ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως.—*ἥκιστα*—ἐλάχιστα.—*ἐκαστάτω* ὑπερθ. τοῦ ἐπιρρ. ἐκάς—πόρρω, μακράν.—*οικημένους*—ἄττ. φηκμένους—κατοικοῦντας.—*ἐν τιμῇ ἀγονται*—τιμῶσι.—*μακρῶ*—πολύ.—*τά πάντα*—καθ' ὅλα—*κατὰ λόγον τὸν λεγόμενοι*—κατὰ τὸν ἀνωτέρω λεχθέντα λόγον (ἀναλογίαν).—*ἀντέχομαι*—μετέχω.—*ἔθνεα*—ἄττ. ἔθνη.—Παρὰ Μῆδοις τὰ καθ' ἕκαστα ὑποτελεῖ ἔθνη ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως ἦσαν ἐμμέσως πρὸς ἄλληλα ὑπόδουλα, *συναπάντων*—πάντων δ' ἐμμέσως ἦρχον οἱ Μῆδοι, ἀμέσως δὲ μόνον τῶν ἐγγυτάτων.—*δμουροι*—ἄττ. ὄμοροι—οἱ συνορευόντες, οἱ γείτονες.—*οἱ δὲ* (ὄμοροι) *μάλα*—πάλιν—*τῶν ἐχομένων*—τῶν πλησιέστατα οἰκούντων—τῶν ὁμόρων—*ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεῦον* τὸ ἄρχεῖν μόνον εἰς τοὺς Μῆδους κυρίως ἀνήκει, οἱ δὲ λοιποὶ λαοὶ μόνον ἐποπτεῖαν (ἐπιτροπεῖαν) εἶχον ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν τῶν Μῆδων.

135.

Ξεινικά νόμια—ξεινικά ἔθιμα—*προσείμαι*—δέχομαι.—*ἀνδρῶν μάλιστα*—περισσότερον πάντων τῶν ἀνθρώπων.—*τῆς ἐαυτῶν* (ἑσθῆτος) β' ὄρος τῆς συγκρίσεως, α' ὄρος *καλλίω ἐσθῆτα*. Ἡ μὲν Περσικὴ ἀμφίεσις ἦτο ἀπλῆ, ἡ δὲ Μηδικὴ ποικιλωτάτη εἰς χρωματισμὸν καὶ κοσμήματα.—*κουριδίη γυνή*—ἡ σύζυγος—*ἀποδέδεκται*—ἀποδέδεικται—ἔχει ἀποδειχθῆ, νομίζεται.—*αὐτη*—ἀντὶ τοῦτο—*δ; ἄν ... ἀποδέξῃ*—ἐπεξήγησις τοῦ *αὐτη ἀνδραγαθῆ*—*μετὰ τὸ μάχεσθαι εἶναι ἀγαθὸν*—μετὰ τὴν ἐν μάχῃ ἀνδρείαν—*ἄν ἀποδέξῃ*—ἀποδείξῃ—γεννήσῃ—*τὸ πολλὸν*—πολύ. τὴν ἰσχὺν στηρίζουσιν ἐν τῷ ἀριθμητικῷ ὄγκῳ.—*ἡγέεται*—ἀντὶ ἡγῆνται—νομίζουσαν.

136.

πενταετέο: = ἄττ. πενταετοῦς — **μόνα** = μόνα — **ἀληθίζομαι** = λέγω τὴν ἀλήθειαν (αἴσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται. Κεφ. 138) **ἀπικνέεται** = ἀφικνεῖται = δὲν παρουσιάζεται ἐνώπιον τοῦ πατρὸς (ἐς ὅψιν τῷ πατρὶ) **παρὰ τῆσι γυναιξί** = πλησίον τῶν γυναικῶν, αἵτινες μένουσιν εἰς ἰδιαίτερον διαμέρισμα (γυναικωνίτις) — **εἴνεκα** = ἕνεκα — **τρέφόμενος** = καθ' ὃν χρόνον τρέφεται — **ἄση-ης** = ναυτίασις· μεταφ. λύπη (παιητ. λέξις) ἐκ τοῦ ῥήμ. ἀσάω = ἀηδιάζω, λυποῦμαι. — **προσβάλλη** = προξενῆ.

137.

Αἰνέω = ἐπαινῶ — **νυν** = τοίνυν = ὅθεν, λοιπὸν — **το μὴ φονεύειν** ὑποκειμ. **αὐτὸν τὸν βασιλέα**, ἀντικ. **μηδένα**. — **αἰτία** = αἰτία = κατηγορία — **οἰκέτης** = ὑπηρέτης — **ἐξοδῶ** = προξενῶ — **πάθος** = κακὸν — **ἀνήκεστον** = ἀνεπανόρθωτον. — **λογισάμενος** = ἀφοῦ ἐξετάσῃ — **πλέω** = πλείονα καὶ πλείω — **μέζω** = μείζονα καὶ μείζω — **έόντα** = ὄντα κατηγορ. μετοχή ἐξαρτ. ἀπὸ τὸ ἦν **εὐρίσκη ὑπούργημα** = ὑπηρεσία **οὕτω** = τότε μόνον — **κω** = πω (ἐγγλ. ἐπίρρ τίθεμαι μετ' ἀρνήσεως = ἔως τώρα — **δκόσα** = ὀπόσα. — **πᾶσαν ἀνάγκην**· ἔνν. εἶναι — **ταῦτα**· δηλ. τὰ τοιαῦτα πρώτοντα τέκνα — **οἰκὸς** = εἰκὸς = φυσικόν, λογικόν — **ὑποβαλιμαῖος** = νόθος — **ἀληθέως** = ἀληθῶς — **τοκεῦς** = ὡς = γονεὺς.

138.

Ἄσσα = ἅτινα ἢ ἅττα (ἀναφ. ἀντωνυμία) — **δεύτερα** = ἔπειτα — **μάλιστα** = πρὸ πάντων — **ἀναγκαίη** = ἀνάγκη, — **λευκή**· δευματικὸν νόσημα — **συμμίσγομαι** = συμμείγνυμι = συναναστρέφομαι — **ἀμαρτόνια τι ἐξ τὸν ἥλιον** = ἐπειδὴ περιέλεσε εἰς ἀμάρτημά τι πρὸς τὸν ἥλιον· (ἢ σπουδαιότερα θεότης τῶν πυρολατρῶν) — **ὑπὸ τούτων**. λέπρας ἢ λεύκης — **λαμβανόμενον** = προσβαλλόμενον — **ἐξελαύνουσι** = ἐκδιώκουσι — **πολλοὶ** ἔνν. ἐξελαύνουσι — **ἐπιφέροντες** = ἀποδίδοντες — **ἐνουρέουσι** = ἐνουροῦσι — **ἐναπονίζομαι** = πλύνω ἐντὸς — **περιορέουσι** = περιορῶσι = ἀνέχονται. **περιορέουσι** (ἄλλον ποιοῦντα τοῦτο). — **μάλιστα** = πάρα πολύ.

139.

ὦδε = ὡς ἐξῆς. — **συμπέπτωκε** = συμβέβηκε — τὸ = ὄ· ἀποδ. εἰς τὸ τόδε. — **λέληθε Πέρσας** = ἔχει διαφύγει τὴν προσοχὴν τῶν Περσῶν — **ἡμέας** = ἡμᾶς (ἐνταῦθα ἐμὲ) ἔνν. οὐ λέληθε. — οὐνόματα

=ὀνόματα' ἐπεξήγησις τῶν ἀνωτέρω—**δμοῖα**=ἀνάλογα—**μεγαλοπρεπείη**=μεγαλοπρέπεια—**τελευτέουσι**=τελειῶσι=τελειώ-
νουςι—τὸ=ὀ—**διζήμενος**=(ρ.δίζημα) ἐὰν ἐξετάσῃς (ὑπόθεσις):
εὐρήσεις (ἀπόδοσις): τὴ σημαίνει ὁ ὑποθ. λόγος; **οὐ τὰ μὲν, τὰ
δὲ οὐ**=ὄχι ἄλλα μὲν (ἐνν. τελευτέουσι) ἄλλα δὲ ὄχι.

140.

ἀτρεκέως=ἀκριβῶς—**σχῶ** (μετ' ἀπαρεμφ.)=δύναμαι—**εἰ-
δῶς**=ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως—**τάδε**=τὰ κατωτέρω—**ὡς κρυπτό-
μενα**=ὡς μυστικά.—**σαφηνέως**=σαφῶς=καθαρά—**νέκυσ**-υος
=νεκρὸς—**Πέρσεω**=Πέρσου.—**ὁ ὄρνις**-θως=πιτηνὸν (σαρκο-
φάγον)—**ἐλκύομαι**=(ἐνταῦθα) σπαράσσομαι.—**ἐμφανέως**=ἐμ-
φανῶς=φανερὰ.—**κατακηρῶσαντες**=ἀφοῦ καλύψουν μὲ κη-
ρὸν.—**κρύπτουσι γῆ**=θάπτουσι.—**κεχωριδατε**=κεχωρισμένοι
εἰσιν=διαφέρουν.—**ιρέων**=ιερῶν, **οἱ μὲν** ἐνν. ἱερεῖς—**ἀγνεύω**
=θεωρῶ ὡς θρησκευτικὸν ζήτημα' **ἐμψυχον**=ζωντανόν—**αὐτο-
χειρίη**=ἰδιοχειρῶς—**ἀγώνισμα**=μέγα σπουδαῖον ἔργον—**ποι-
εῦνται**=ποιοῦσι=θεωροῦσι.

Β'. ΑΣΣΥΡΙΟΙ

Ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Βαβυλωνίων.

(195 — 198, 200)

195.

τοιῆδε=τὴν ἐξῆς.—**κιθῶν**=χιτῶν—**ποδηνεκῆς**=ποδήρης—
—**λινέω**=λινῶ—**εἰρίνεον**=εἰρίνεον=μάλλινον.—**ἐπενδύνει**=
φορεῖ ὁ Βαβυλώνιος—**χλανίδιον**=ἐπαναφόριον—**περιβολλομαι**
=περιτυλίσσομαι—**ἡ ἐμβά**-δος' ὑπόδημα λιτὸν ὄχι βαθὺ ὥστε
νὰ φαίνεται ὁ ποῦ: γυμνὸς σχεδόν, φοινοκοῦν κατὰ τὸ χροῖμα' **κο-
μέω**=ἀττ. κομάω-ῶ=τρέφω κόμην **μίτρησι ἀναδέοντες**=
ἀναδέοντες μὲ μίτρας (σαρίκι)—**μυρίζομαι**=ἀλείφομαι διὰ
μύρον.—**σφρηγίς**=σφραγίς=δακτυλίδι.—**οκῆπιρον**=ὀάβδος.

ἐπ' ἐκάστω=ἐπάνω εἰς ἐκάστην.—**αλειός**=ἀετός.—**νόμος**=
συνήθεια—**ἐλίσσημον**=σύμβολον (παράστασις).—**ἄρισσις**=ὀ-
στολισμός.

196.

ὄδε=οἱ ἐξῆς (οἶδε)—**κατεστῆασι**=καθεστῆασι (παρὰκ. τοῦ
καθίστημι) καὶ καθεοτήκασι=ισχύουν.—**τῶ**=τὸν ὁποῖον.—**Ἐνε-**

κοι Ἰλλυριῶν οἱ Ἑνετοὶ ἦσαν Ἰλλυρικῆς καταγωγῆς, κατῳ-
κουν δὲ εἰς τὰ ἀρκτικά παράλια τῆς Ἀδριατικῆς. — **πυνθάνο-
μαι** = (ἴστορ. ἐνεστῶς) ἐπληροφορήθην. — **κατὰ κωμας ἐκάστας**
= εἰς ἐκάστην κόμην. — **ὡς ἂν γινώατο** = ὡς ἂν ἤθελον γίνεαι. —
ὠραταί = ὠριμοί. — **ὄπως** = ὅπως = ἀφοῦ. — **συναγάγοιαι** = ἤθε-
λον συναθροίσει. — **χωρίοι** = τόπος. — **ἐσάγεσκον** = εἰσήγον = ὠ-
δήγουν. — **ἀλέαι** = ὄλας μαζί (ἀλῆς = ἀθρόος). — **πέριξ αὐτῶς** =
περὶ αὐτάς. — **ὄμιλος** = πλῆθος. — **ἀνισιὰς κατὰ μίαν ἐκάστην**
= σηκῶνων (διέτασσε νὰ σηκωθῆ) μίαν μίαν χωριστά — **πωλέε-
σκε** = ἐπώλει = ἐξέθετε πρὸς πώλησιν. — **πρῶτα** = πρῶτον — φασ.
σειρά **ὄπως αὐτῆ πρηθείη** (πιπράσκω = πωλῶ) **πολλὸν χρυ-
σίον εὐροῦσα** (ἀποδίδουσα). — **ἔσκε** = ἦτο. **ἔσκον** = ἦσαν (παρὰτ.
τοῦ εἰμί Ἰωνικός). — **εὐδαίμονες** = πλούσιοι. — **ἐπίγαμοι** = οἱ
ἔχοντες ἡλικίαν γάμου — **ἐπὶ συνοικῆσι** = συνοικήσει = πρὸς γάμον
— **ὑπερβαλλόντες ἀλλήλους** = πλειοδοτοῦντες. — **ἐξωνέοντι** =
ἐξωνοῦντο = ἠγόραζον. — **καλλιστενύσας** = τὰς ὠραιότητας. —
ὄημος = ὁ λαός. — **εἶδεος χρησίου** = μόρφῆς ὠραίας. — **αἰσχλο-
νας** = ἀσχημοτέρας. — **ὡς γὰρ ἂν διεξέλθοι πωλέων** = ὅταν δηλα-
δὴ θὰ ἐτελείωνε τὴν πώλησιν. — **ἀμορφεσιάνην** = τὴν ἀσχημοτά-
την — **ἐμπειρος** — ἀνάπηρος — φασ. σειρά τῶν λέξεων **ἐς ὄ** (= ἕως
ὄτου) **προσεκίετο** (= κατεκυρόνετο) **τὸ ὑπ(φ)ισιαμένῳ** (=
δεχομένῳ) τὸ ἐλαχιστον (χρηῖμα) — **ἐγίνετο** = ἐμαζεύετο — **ἐκδίδω-
μι** = ὑπανδρεύω. — **ὄτεφ** = ὄτω καὶ ὄτινι — **ἐγγυητέω** = ἐγγυητοῦ.
— **ἀπαγαγέσθαι** = νὰ παραλάβῃ — **καταστάνια** = ἀφοῦ ὄριση. =
ἦ μὴν = πραγματικῶς — **ὄυτιω** = τότε μόνον — **εἰ μὴ συμφεροία-
το** = συμφέροντο = ἂν δὲν ἤθελον συμφωνήσει — **ἀποφέρω** =
ἐπιστρέφω.

197. — 198.

Δεύτερος σοφίη = δεύτερος κατὰ τὴν σοφίαν — **ἐκφορέουσι**
= φέρουν ἔξω. — **ιοῦ: κάμνονιας** = τοὺς ἀσθενεῖς. — **ιητρὸς** = ἰα-
τρὸς. — **νοσο** = νόσος. — **καὶ αὐτὸς** = ὁ ἴδιος. — **παραινέουσι** =
πρραινοῦσι = προτρέπουσι. — **ἐξεφυγε** = ἐσώθη. — **σιγῆ** = σιωπη-
λῶς. — **παρεξέρχομαι** = περῶ πλῆσιον. — **πρὶν ἂν ἐπέιρηται** =
ἐπέριθται (μ. ὄρο. τοῦ ἐπερωτῶ) = προτοῦ ἐρωτήση.

200.

Πατριαί = φρατριαί = γένη. — **ἐπέειτε** = ἀφοῦ. — **αὐαίω** = ξη-
ραίνω. — **ὄλμος** = γουδί. — **λεαίνω** = κοπανίζω. — **ὑπερος** — ὄυ = τὸ

γουδοχείρι. — *σῶ* = *σάω* = *σήθω* = *κοσκινίζω* — *σινδῶν* = *πανί λεπτό*. — *ἄτε μᾶζαν* = *ὡς κρίθινον πλακοῦντα*. — *μαξάμενος* τοῦ *μάσσω* = *ζυμώνω*. — *ἔχει* = *διατηρεῖ*. — *ἄρτου τρόποι* = *σάν ψωμί*. — *ὄπτῶ* = *ὦ* = *ψήνω*.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΥΤΕΡΠΗ

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

1. Ἡθῆ καὶ ἔθιμα Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 35—41, 46—47, 59—63)

35

ἄμα οὐρανῶ — ὅπως ὁ οὐρανός. — *ειεροῖος* = *διαφορετικός*. — *καὶ τῷ ποταμῶ (Νεῖλῳ) παρεχομένῳ* = *καὶ ὁ ποταμὸς παρουσιάζει*. — *πάντα* αἰτ. τοῦ *κατά τι* — *ἐμπαλιν ἐσιήσαιο* = *διαφόρως κατέστησαν*. — *ἐν τοῖσι* = *παρ' αὐτοῖς*. — *ἀγοράζω* = *μένω εἰς τὴν ἀγοράν*. — *καπηλεύω* = *εἶμαι μικρέμπορος* — *έόντες* *παραμένοντες* — *κρόκη* = *τὸ ὑφάδι* — *τὸ ἄχθος* = *τὸ φορτίον, βάρος*. — *φορέουσι* = *φέρουσι* — *εὐμαρείη χρέονται* = *ἀποπατοῦσι*. — *ἐπιλέγοντε*; = *δικαιολογούμενοι* — *χρεῶν ἐσι* = *πρέπει*. — *ἀναφανδόν* = *εἰς τὸ φανερόν*. — *ἱεῖται* = *γίνεται ἱέρεια*. — *ἔρσενος* = *ἄρσενος* = *ἄρρενος*. — *πασέον* = *πασῶν*. — *τρέφειν* = *νὰ συντηροῦν* — *μη βουλομένοισι* = *ἐὰν δὲν θέλουν*. — *πᾶσα* = *μεγάλη*.

36.

τῇ μὲν ἄλλῃ = *εἰς ἄλλα μέρη*. — *κῆδος* = *πένθος*. — *κεκάρθα* = *(ἐκ τοῦ νόμος ἐστὶ) = νὰ κουρεύωσι (παρακ. τοῦ κείρομαι)*. — *τούς*. ὑποκ. τοῦ *κεκάρθαι* (*ἐκείνοι εἰς τοὺς ὁποίους*) καὶ ἀντικείμεν. τοῦ *ἰκνέεται* = *ἀνήκει (τὸ κῆδος)* — *ὑπὸ τοὺς θανάτους* = *κατὰ τοὺς θανάτους*. — *ἀνιεῖσι* = *ἀνιᾶσι (ἀνίημι)* = *ἀφήνουν*. — *τέως* = *πρὸ ὀλίγου*. — *ἡ δίαίτα ἀποκέχρηται χωρὶς θηρίων* = *οἱ ἄλλοι ζοῦν χωριστὰ ἀπὸ τὰ ζῷα*. — *ἄλλοι* = *οἱ ἄλλοι*. — *ὁ πυρὸς σῖ* = *σῖτος*. — *ζῶουσι* = *ζῶσι* = *τρέφονται*. — *τῷ ποιευμένῳ (ποιουμένῳ) τὴν ζῶην (ζωὴν)* = *τῷ ποριζομένῳ τὴν τροφήν*. — *ὄνειδος* = *ἐντροπή*. — *ἡ ὄλυρα ας* = *εἶδος δημητριακοῦ καρποῦ πιθανὸν σίκαλις*. — *μειτεξέτεροι* = *μερικοί*. *φυρέω* = *ζυμώνω*. — *ἡ σιαῖς τὸς* = *ζυμίαι*. — *ἀναιρέονται* = *πιάνουν*. — *εἶμα-τος* = *ἔνδυμα*. — *ἔχει* =

φορεῖ. — *κάλους* = τὲ σχοινιά. — *λογίζονται ψήφισι* = λογαριά-
ζουν μὲ λιθάρια. — *διφάσιος* = δύο εἰδῶν.

37.

περισῶ = ὑπερβολικά. — *διασμέω* = καθαρίζω. — *αἰεὶ* = ἀεὶ
= πάντοτε. — *ἐπιτηδεύω* = κάμνω τι τακτικῶς. *ἱερεὺς* = ἱερεὺς.
— *μυσαρὸν* = ἀκάθαρτον. — *ἐγγίνηται* = ἐνυπάρχει. — *βύβλος* =
πάπυρος. — *ψυχρῶ* ἔνν. ὕδατι (δοτ. ὄργαν.). — *θηρησκήνη* = θρη-
σκεία = θρησκευτικά ἔθιμα. — *ὦ; εἰπεῖν λόγῳ* = ἵνα μὴ μακρο-
λόγῳ. — *ἰπιτελέουσι* = ἐκτελοῦν. — *πάσχουσι ἀγαθὰ* = ἀπολαμ-
βάνουν ἀγαθὰ. — *οἰκίηον* = οἰκίον. — *γὰρ* = δηλαδή. — *φθειρῶ* =
κατστρέφω. — *δὲ ἰπανέονται* = δαπανῶνται (μέσον) = δι' ἑαυτοὺς
δαπανῶσι. *σιτία ἰρὰ* = πρόσφορα. — *πέσσω* — πέττω — πέπτω =
ψήνω, βράζω. — *βοέων* = βοῶν. — *γίνεται ἐκάσιψ* = προσφέρον-
ται εἰς ἕκαστον. — *χηνέων* = χηνῶν. — *πάσασθαι* = μέσ. ἄορ. τοῦ
ῶ. πατέομαι = γεύομαι, τρώγω. — *κνάμους* = κουκιά. — *οὔτε τι
μάλα* = καθόλου δέν. — *γεγομένους* = παραγομένους. — *δρέοντες*
= ὄρῳντες (κατηγ. μετ.). — *ἀρχιερεὺς* = ἀρχιερεὺς. — *ἀντικατί-
σταται* = ἀντικαθίστησιν = ἀντικαθιστῆ αὐτόν.

38

Ὁ Ἔπαφος ἢ Ἄπις μυθολογεῖται ὅτι ἦτο ὁ πρῶτος βασι-
λεὺς τῆς Αἰγύπτου υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἰούς, σύζυγος δὲ τῆς
Μέμφιδος, θυγατρὸς τοῦ Νείλου. — *δοκιμάζουσι* = ἐξετάζουν. —
ἦν ἰδηται = ἔαν ἰδη (ὁ ἱερεὺς). — *ἐπεοῦσαν* = μετχ. τοῦ ἔπειμι =
εἶμαι ἐπάνω. — *δίζημαι* = ἐξετάζω. — *ἐστεῶσιος* = ὅταν ἴσταται. —
ἐξειρῶ = ἐξερούω = τραβῶ ἔξω. — *προκείμενα* = ὄρισμένα. — *ση-
μήια* = σημεῖα. — *πάντων τούτων* = ἀπὸ ὅλα αὐτά. — *σημαίνομαι*
= σημαδεύω. — *εἰλίσσω* (τροπ. μετχ.) = περιτυλίσσω. — *ἔπει-
τεν* = ἔπειτα. — *ἐπιπλίσσω* = ἀλείφω τι ἐπάνω εἰς τι. — *γῆ ση-
μαντρὶς* = λάσπη τοῦ Νείλου χρήσιμος πρὸς σφραγίσιν. — *δα-
κύλιος* = σφραγίς. — *ἀπάγουσι* = πρὸς θυσίαν. — *ἡ ζημίη* = ἡ
τιμωρία.

39.

κατὰ τοῦ ἱρηίου = ἐπάνω εἰς τὸ σφάγιον. — *ἐπισπείσαντες* ἄορ.
τοῦ ἐπισπένδω = ἐπιχέω. — *ἀποτάμνω* = ἀποτέμνω = ἀποκόπτω. —
δειρῶ = δέρω = γδέρω. — *καταρησάμενοι τοῦ καταρέομαι* = κα-
ταράομαι — ὦμαι = εὔχομαι κακόν τι. — *ἐκβάλλω* = ὀρίπτω. — *εἶ τι*

μέλλοι γενέσθαι=ἐὰν πρόκειται νὰ γίνη τι.—**ἐς κεφαλὴν ταύτην ῥαπέσθαι**=νὰ πέση κατὰ τῆς κεφαλῆς ταύτης—**κατὰ μὲν τὰς κεφαλὰς**=ὡς πρὸς μὲν τὰς κεφαλὰς κλπ.—**ὁμοίως**=γενικῶς.—**τὰ ἱρὰ**=αἱ θυσίαι.

40.

Ἡ ἐξαιρέσις=ἡ ἀφαίρεσις τῶν σπλάγγνων.—**ἡ σφι κατέστηκε**=ἡ ὁποία ἦτο καθιερωμένη εἰς αὐτούς.—**ἄλλη ἐστὶ περὶ ἄλλο ἱρὸν**=εἶναι διάφορος κατὰ τὰς ἄλλας θυσίας.—**τῆν**=ἐκείνην τὴν ὁποίαν.—**ἡ δαίμων**=ἡ θεά.—**ἡγέται**=ἡγνεται=νομίζουσι, πιστεύουσι.—**ὄρη**=ἑορτή.—**ἀνάγουσιν οἱ** (δοτ. γ' πρ. προσωπ. ἀντωνυμίας)=τελοῦσιν εἰς αὐτήν.—**ἐρέων**=ἐρῶν (μέλλ. τοῦ λέγω) τελικὴ μετοχὴ ἐξαρωμένη ἀπὸ τὸ (ἔρχομαι) ὄημα κινήσεως σημαντικόν.—**κοιλίην** (τοῦ βοῦς) **ἐξ ὧν εἶλον** ἀντὶ ἐξεῖλον ὧν ἐκβάλλουν ἀμέσως.—**ἡ πιμελή**=τὸ πάχος. **πίμπλημι**=γεμίζω.—**ἀσταφίς**=σταφίς.—**θνώματα**=μπαχαρικά.—**τούτων**=μὲ αὐτά.—**κατογίζω**=καθαγίζω=καίω.—**προνησιέσσαντε**: χρον. μετοχή.—**ἐπεὰν δὲ ἀποτύπωνται**=ὅταν δὲ παύσουν νὰ κτυπῶνται.—**δαίς-τὸς**=φαγητόν.—**προιθέατο**=προτίθενται.—**τὰ ἐλίποντο**=ὅσα ἀπέμειναν.

41.

Ἡ Ἰοίς-ιος ἦτο ἡ μεγίστη (δαίμων) θεὰ τῶν Αἰγυπτίων παραβαλλομένη μὲ τὴν θεὰν Δήμητρα τῶν Ἑλλήνων.—**γυναικίον ἐὼν**=γυναικεῖον ὄν.—**βούκερῶν ἐστι**=ἔχει κέρατα ἀγελάδος.—**κατάπερ**=καθ' ἅπερ=ὅπως ἀκριβῶς.—**Ἡ Ἰὼ** θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους Ἰνάχου, ὡς μυθολογεῖται, μετεμορφώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς λευκὴν ἀγελάδα.—**γράφω**=ζωγραφίζω.—**μάλιστα μακροῶ**=παρὰ πολὺ.—**τῶν εἴνεκεν**=τούτων ἕνεκα.—**θηλέας**=θηλείας.—**ἀπιῖσι**=ἀφιῶσι=ἀπορρίπτουσι.—**κατορύσσω**=σκάπτω καὶ χώνω.—**προσίη**=πλησιάζη.—**βᾶρις**-ιος=πλοῖον.—**τὸ περίμετροι**=ἡ περίμετρος.—**σχοῖνος**=μονὰς μήκους ἴση μὲ δύο παρασάγγας.—**ἀναιρησόμεναι**=(τελ. μετοχή) ἵνα σηκώσουν.—**πλανέονται**=ταξιδεύουν.—**πόλις**=πόλις.—**ἀνορύσσω**=ἐκθάπτω.

46.

Μένδης, ἦτο θεὸς τῶν Αἰγυπτίων εἶχε δὲ μορφήν τράγου· ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τὴν ἐν τῷ Δέλτα τοῦ Νείλου πόλιν Μένδην, ἐνθα καὶ ἐλατρεύετο.—**Πᾶν**-ός· θεὸς Ἀρκαδικὸς υἱὸς τοῦ

Διός, προστάτης τῶν δασῶν καὶ τῶν ποιμένων. — *ἰώγαλαμα* = τὸ ἄγαλαμα. — *μιν* = αὐτόν. *δτεν* = τίνος. *ἰῶν θηλέων* β'. ὄρος τῆς συγκο. εἰς τὸ μᾶλλον. — *κόλοι* = οἱ ἔχοντες μικρὰ κέρατα. — *τυύτων* γεν. διαιρετική.

47.

Υς ὄς = χοῖρος. *τοῦτο μὲν*. — *τοῦτο δέ* = ἀφ' ἑνὸς μὲν — ἀφ' ἑτέρου δέ. *παριῶν* = διαβαίνων. — *ἦν ψαύση ὑδς* = ἔαν ἔγ. γίση χοῖρον. — *ἀπέβιπεν ἑωντὸν* = βυθίζει ἑαυτὸν (γνωμ. ἄορ.) — *ῶν* = ἀμέσως. — *βάς* (μετ. ἄορ. β' τοῦ βαίνω) = προχωρήσας. — *συβώτης* (σῦς βόσκω) = χοιροβοσκός. *ἔγγενής* = γηγενής. — *ἐκδίδομαι θυγατέρα* = ὑπανδρεύω. *δικαιεῦσι* = δικαιοῦσι = θεωροῦν δίκαιον, ἐπιτετραμμένον. — *ἐπίπλοον-ουν* = ἡ παχῆα μεμβράνα ἢ καλύπτουσα τὴν κοιλίαν καὶ τὰ ἔντερα, κ. ξυγγιά. — *συνθεὶς δμοῦ* (χρον. μετοχ.) = ἀφοῦ τυλίξῃ μαζί. — *κατ' ὧν ἐκάλυψε* = (τιμῆσις τοῦ ρήμ.) κατακαλύπτει ἀμέσως. — *ἡ νηδύς* = ἡ κοιλία μὲ ὄλα τὰ ἐντόσθια. *ἐν τῇ* = ἐν ἣ = καθ' ἣν. *γευσαίτο* = γεύσαιντο. — *ἀσθένεια βίου* = ἡ φτώχεια. — *σταίηνη ὕς* = χοῖρος ζυμαρένιος.

59.

πανηγύρις = πανηγύρεις. *Βούβασις* κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν εἶνε ἡ Ἄρτεμις *τῇ πόλι* = πόλει. — *τρίτα* = τρίτον. — *τῇ Ἀθηναίῃ* = τῇ Ἀθῆνᾳ. — *τέταρτα* = τέταρτον.

60.

πλώουσι = πλέουσι. — *γὰρ* = δηλαδή. *ἅμα* = μαζί. *αἰλέουσι* = αἰλοῦσι = παίζουν αἰλούς. — *αἰδουσι* = ἄδουσι = τραγουδοῦν. *ἐγχείμπω* = πλησιάζω. *τωθάζω* = χλευάζω. — *βοεῦσαι* = βοῶσαι. *ἀνάγω θυσίας* = προσφέρω θυσίας. — *ἀναισιμονῆται* = ἐξοδεύται. — *πλέων* = πλείων. — *συμφοιέω* = συνέχομαι. — *ὄ, υἱ ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστί* = ὄσοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὑπάρχουν. — *ἐπιχώριοι* = οἱ ἐντόπιοι. ταύτη = οὕτω

61

ὤς = πῶς. — *μοι* ποιητ. αἴτιον εἰς τὸν παρακ. εἴρηται. — *κίρτα* = λίαν. *εἰσὶν οἰκέοντες* = οἰκοῦντες. — *τούτων* β' ὄρος τῆς συγκρίσεως, ὃ α'. *πλέω* = πλείω. — *ὄσφ* = ὥστε. — *μαχαίρησι* = μαχαίραις δοτ. ὄργαν. *τούτω* = ἐκ τούτου.

62.

συλλεχθέωσι = συλλεγῶσι. *τῆς θυσίης ἐν τῇ νυκτι* = κατὰ τὴν νύκτα τῆς θυσίας. *δῶμα* = οἰκία. — *εμβάφιον* = (ἐκ τοῦ ἐμβάπτω) βαθύ πιάτο διὰ σάλτσες — *ἀλ: ἀλός* = ἀλάτι. *ἐπιπολήης* = ἐπιφάνεια· ἐν χρήσει κατὰ γενικὴν ὡς ἐπίρρημα (ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας). — *ἐλλύχνιον* = ἡ θρουαλλίς, τὸ φυτήλι. — *παννύχιον* = καθ' ὅλην τὴν νύκτα. — *κέεται* (κεῖται) *τῇ ὀριῇ οὐνομα* = ἡ ὀριτὴ ὀνομάζεται. — *φυλάσσοντες* = ἀγρουπνοῦντες. — *δίου* = τίνος — *ἢ νύξ αὐτῆ ἔλαχε* (ἔτυχε νὰ ἔχη) *φῶς καὶ τιμὴν. λεγόμενος ἐστὶ* = λέγεται, ἀναφέρεται.

63

καὶ τῇ ἄλλῃ· ἐνν. χώρα. — *ἱερά* = θρησκ. τελετάς. — *εὔτ' ἂν* = ὅταν· — *καταφερέης γίνηται* = πλησιάζῃ νὰ δύσῃ. — *πεπονέεται* = πεπόνηται τοῦ ὄ. πονοῦμαι = περιποιοῦμαι. = *κορύνῃ*. ὀόπαλον ἔχον τὸ ἄνω ἄκρον κεφαλοειδές. *εὐχολή* = προσευχή. *ἐπὶ τὰ ἔθερα* = ἀπέναντι. *ἀλῆς* — ἐς = ἀθρόος. — *προσκκομζουσι*· οἱ ὀλίγοι ἱερεῖς. — *τετράκκυκλον* = τετράτροχον. *ἐνεόν* = ἐνόν. μετοχ. τοῦ ἔνειμι. — *οἱ δὲ*· ἐνν. πολλοί. *εὐχωλιμοῖσι* = προσευχόμενοι. — *τιμωρῶ τινι* = βοηθῶ τινα. *αὐτούς*· ἐνν τοὺς πολλοὺς τῶν ἱερέων. *ἀλέξομαι* = ὑπερασπίζω ἑμαυτόν. — *ἐνθαῦτα* = ἐνταῦθα. — *ξύλοισ'*· δοτ. ὄργ. — *συναράσσω* = συντρίβω. *τρῶμα* = τραῦμα.

2 *Ἐθιμά τινα τῶν ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ Αἰγυπτίων.

(Κεφ 77 85).

77

οἱ μὲν· ἀνταποκρ εἰς τὸ ἐν κεφ. 92 (οἱ δὲ ἐν τοῖς ἔλεσι κατοικημένοι). — *σπειρομένη*· ἡ ἄνω Αἴγυπτος (ἡ κατ' ἐπέθε τῶν ἐλέων κεφ. 92). *ἐπασκέοντες* = ἐξασκοῦντες· μετοχ. αἰτιολ. — *μάλιστα*· συναπτ. πρὸς τὸ ἀνθρώπων πάντων· — *λόγιος* = ὁ ἔμπειρος τῆς ἱστορίας. — *μακροῦ* = πολὺ (λογιώτατο). — *εἰς διάπειραν ἀπικνέομαι* = γνωρίζω. — *συρμαῖζω* = καθαρίζω τὸν στόμαχον διὰ συρμαίας. — *συρμαία* = ἐκκένωσις κοιλίας διὰ καθαρσίου ἢ ἐμετικοῦ. — *ἐπεξῆ*· = κατὰ συνέχειαν. — *θηρέοντες* = θηροῦντες = ἐπιδιώκοντες. — *νοῦσος* = νόσος. — *γάρ* = δηκαδὴ. — *ἄλλως* = γενικῶς. — *ὑγιερῆς καὶ ὑγιερὸς* = ὑγιής. — *ὠρέων* = ὠρῶν = τῶν ἐποχῶν

τοῦ ἔτους. — **ἐμοὶ δοκέειν** = δοκεῖ μοι. — **μεταλλάσσω** = μεταβάλλομαι. — **τῶντε ἄλλων πάντων καὶ δὴ καὶ τῶν ὠρέων** ἔξαρχ' ἐκ τοῦ ἐν τῆσι μεταβολῆσι... **καὶ δὴ** = καὶ ἰδιαίτερος. Καὶ ὁ σύγχρονος καὶ συμπολίτης τοῦ Ἡροδότου Ἴπποκράτης ἐδίδασκεν : αἱ μεταβολαὶ τῶν ὠρέων μάλιστα τίκτουσι νοσήματα καὶ ἐν ταῖς ὥρησι αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ ἢ ψύξιος ἢ θάψιος (Ἐφροῦ. 3. 1). **ἀρισφαγέουσι δὲ** = ἀνταπ. εἰς τὸ προηγούμενον **εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως**. — **ὄλυρέων**. (κεφ. 36). — **κυλλήσις** = ἄρτος ἐξ ὄλυρα. — **ἐκ κριθέων** (1, 25, 34) λέγει· κατασκευάζουσι δὲ καὶ ἐκ τῶν κριθῶν Αἰγύπτιοι πόμα, λειπόμενον οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐδωχίας, ὃ καλοῦσι ζῦθον. — **οὐ γὰρ εἰσὶ ἐν τῇ χώρᾳ ἀμπελοὶ**· ἀναφ. πιθανῶς εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον μόνον (σπειρομένη Αἴγυπτος)· καὶ τὰ μνημεῖα διδάσκουσιν ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐγνώριζον τὴν ἀμπελοργίαν· εἰσήγοντο δὲ καὶ ξένοι οἶνοι. — **αὐαῖνω**· (βιβλ. β' κεφ. 200). — **ὄσα ἢ ὀρνίθων** . . . **ἐχόμενα** = εἶναι συναφῆ μετὰ τῶν ὀρνίθων κ.τ.λ. — **χωρὶς ἢ** = πλὴν ἢ. — **ἀποδεδέχαιαι** = ἀποδεδειγμένοι εἰσὶ = θεωροῦνται. — **τοὺς λοιποὺς** = τὰ ἄλλα. — **ὀκόσοι** = ὀπόσοι· ἀναφ. εἰς τὸ ὀρνίθων καὶ ἰχθύων.

78.

συνουσία = συναναστροφή, συμπόσιον. — **εὐδαίμων** = πλούσιος. — **ἐπεὰν ἀπὸ δείπνου γέγονται** = μετὰ τὸ δεῖπνον, ἀφοῦ τελειώσῃ τὸ φαγητόν. — **ἡ σορὸς** = τὸ φέρετρον. — **νεκρὸν** = ἴσως τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ Ὅσιριδος. — **μεμιμημένον** τοῦ ὁ. μιμοῦμαι (παθ.) = κατασκευάζομαι ὅμοιος. — **ἐς τὰ μάλιστα** = ἀκριβέστατα. — **γραφή καὶ ἔρφ** = διὰ ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς. — **ὄσον τε** = σχεδόν· ἐν τῇ ἀπτ. ἔλλειπει τὸ τε. — **πάντη**· δηλ. καθ' ὕψος καὶ πλάτος. — **ὀρέων** = ὀράων· ὦν. — **ἔσαι** = ἔσει· β' πρόσ. τοῦ ἔσομαι (μέλλ. τοῦ εἶμι). — **ἀποθανών**. χρον. μετ.

79.

ἐπικίονται = ἐπικιάονται = ἐπικιῶνται = ἀποκτιῶσι προσέτι. — **ἐπάξια** = ἀξιωμακίονευτα. — **ἄισμα** = ἄσμα. — **δοιδιμός ἐστι** = ψάλλεται. — **κατὰ ἔθνεα** = εἰς τὰ διάφορα ἔθνη. **συμφέρεται δὲ αὐτὸς εἶναι**· καὶ μόνον τὸ ὄημα σημαίνει τὴν ὁμοιότητα, προσδιορίζεται ὅμως ἀκριβέστερον διὰ τοῦ αὐτὸς (= ὁ αὐτὸς) εἶναι — **Ὁ Λίνος**· τὸ ἄσμα τοῦ Λίνου ἔχει φοινικικὴν καταγωγὴν καὶ ἦτο ὁ θεῖος διὰ τὸν ἀποθανόντα Ἄδωνιν, εἶτα δὲ διεδόθη

καὶ ἀλλαγῶ ὡς καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι μόνον τὸ ὄνομα τοῦ νέου ἦτο διάφορον εἰς τὰς διαφοροὺς χώρας. Ἐν Λυδία καὶ Φρυγίᾳ ὁ Ἄδωνις ἐκαλεῖτο Ἄτις, ἐν Μυσίᾳ Ὑλας, ἐν Ἀργεὶ Λίνος. Ἦτο θρηνηῶδες ᾄσμα διὰ τὴν παρελθούσαν τοῦ ἔαρος ἐποχὴν, ἣτις κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ καύσωνος τοῦ θέρους ἢ τοῦ ψύχους τοῦ χειμῶνος. Αἰγυπτιστὶ καλεῖται Μανέρως: *mâ - âme - hra* = ἔλθ' οἴκαδε, ἐπάνελθε. Οὕτω ἔλεγεν ὁ ἐπωδὸς ἐν τῷ θρήνῳ τῆς Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος. Καὶ ὁ Ὅμηρος γνωρίζει τὸ ᾄσμα τοῦ Λίνου. Ἰλιάδος 15, 570: «τοῖσι δ' ἐν μέσσοισι πάσι φόρμιγγι λιγείῃ ἱμερόεν κιθάριζε, Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἀειδεν λεπταλέῃ φωνῇ· τοί, δὲ δῆσσοντες ἀμαρτή μολπῇ τ' ἱνυμῶν τε ποσὶ σκαίροντες ἔποντο». **πολλὰ καὶ ἄλλα** = διὰ πολλὰ καὶ ἄλλα — **ἀποθωνμάζω** καὶ ἀποθωμάζω = ἀποθωμάζω, ἐκπλήττομαι — **ἐν δὲ δῆ** = προσέτι δὲ — **ὀκόθεν** = ὀπόθεν — **τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος** = πρώτου τῶν ὀκτῶ ἀνωτάτων θεῶν, οὓς οἱ Αἰγύπτιοι ἐθεώρουν ὡς τοὺς πρώτους ἄρχοντας τῆς χώρας — **ἄνωρος** = ἄωρος, μικρὸς — **ἀοιδῆ**· μελῳδία καθ' ἣν καὶ ἄλλα θρηνητικὰ ᾄσματα ἐψάλλοντο.

80.

συμφέρομαι = ὁμοιάζω — **ἰόδε** = κατὰ τὸ ἐξῆς — **εἶκω** = ὑποχωρῶ, παραμερίζω — **συντυγχάνω τινὶ** = συναντῶ τινα — **ἐκτιρέπομαι** = ἀλλάζω δρόμο — **καὶ ἐπιούσι** (τοῖς πρεσβυτέροις) = καὶ ὅταν πλησιάζουν αὐτοὺς (ἐνν. τοὺς νεωτέρους καθημένους) — **ὑπανιστέεται** = ὑπανίσταται = σηκώνονται παραχωροῦντες τὴν θέσιν των (ἔδρην). — **τοῦ προσαγορεύειν** = τοῦ χαιρετισμοῦ — **κατιέντες**· δετοχ. τοῦ καθίμι = καταβιβάζω (τὴν χεῖρα).

81.

Ἐνδεδύκασι = ἐνδύνουσι = ἐνδύονται· πολλοὶ παρακ. ἔχον σημασίαν ἐνεστῶτος· π. χ. μέμνημαι κέκτημαι, νενομίκασι κέκλημαι. — **θυσενωτὸς** = φουντωτὸς. — **ἐπὶ τούτοις**· ἐνν. τοῖς χιτῶσι. — **εὐρίνεος** = μάλλινος. — **ἐπαναβληδὸν** = (ἐπαναβάλλω) ὡς ἐπανωφόριον, ἀνάοριχα. — **εἰς τὰ ἱρὰ εἰσφέρεται** = εἰς τοὺς ναοὺς εἰσάγονται. — **δμολογέουσι** = συμφωνοῦσιν (οἱ Αἰγύπτιοι). — **ταῦτα**· αἰτ. τοῦ κατὰ τι. — **τοῖσι Ὀρφικοῖσι**· ἐνν. ὀργίοισι (μυστικαὶ τελεταί) ὁ Ἡρ. παράγει ἐκ Αἰγύπτου τὰ Ὀρφικὰ καὶ Πυθαγόρεια μυστήρια, ἅτινα συνίσταντο εἰς καθαρμούς καὶ ἄλλας μυστηριώδεις τελετάς. — **Τῶν Βακχικῶν** εἰσηγητῆς ἐν Ἐλ-

λάδι ἦτο ὁ Μέλαμπος· τὸ δὲ κέντρον τῶν μυστηρίων τούτων ὁ
Θρακικὸς Διόνυσος.—**θαφθῆναι**=ταφῆναι.

82.

μείς· Αἰολικ. τύπος τοῦ μῆγός. παρ' Ἡροδ. μόνον ἐνταῦθα.
Αἱ λοιπαὶ πτώσεις γίνονται ἐκ τοῦ ἀπ. μῆν. **δτεν**· ἀπικῶς ;
δτεν ἐστί· ἔξαρκ. ἐκ τοῦ ἐξηρηρημένα ἐστί.—**καὶ τῇ ἕκαστο**,....
γενόμενος... ἐγκυρῆσει (μέλλ. τοῦ ἐγκυρῶ-ῶ=ἐντυγχάνω)· οἱ
Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἕνεκα τῶν ἀστρονομικῶν τῶν σπουδῶν κατήν-
τησαν κατὰ μικρὸν καὶ δεισιδαίμονες καὶ ἀνηρεύνων τὴν ἐπίδρα-
σιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θέσεως τῶν ἀστρων ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπί-
νου βίου καὶ ἐξ αὐτῶν προέλεγον τὴν ἀνθρωπίνην τύχην (ἀστρο-
λογία, ὠροσκοπία).—**εἰ ἐν ποιήσι γενόμενοι**· οἱ περὶ τὴν
ποίησιν ἀσχοληθέντες· ἐνταῦθα ὑπονοεῖται ὁ Ἡσίοδος.—**τέρας**-
τος=ἀσύνηθες φυσ. φαινόμενον.—**φυλάσσοσι**= παρακολου-
θοῦσι.—**γράφομαι**—σημειῶνω, γράφω δι' ἑμαυτὸν· **ἰώποβαί-
νον**=τὸ ἀποβαῖνον ἀποτέλεσμα.

83.

προσκέεται=πρόσκειται=εἶναι γνωστὴ (ἢ μαντικὴ τέχνη).—
μετεξετέροισι=ἐνίοις ἐνν. προσκέεται — **μαντήιον**=μαντεῖον.
—**πάντων τῶν μαντηῶν**· β'. ὄρος συγκρίσεως εἰς τὸ μάλιστα.
—**οὐ μὲν τοι αἶ γε μαντήια**... ὁ τρόπος τῆς ἀνακοινώσεως
τῶν χρησμῶν ἐν τοῖς διαφόροις μαντείοις ἦτο διάφορος.

84.

ἰητρικῆ=ἰατρικὴ.—**δέδασται**· τοῦ ῥ. δατέομαι=διαμοιρά-
ζω.—**ἰητρός**· οἱ Αἰγύπτιοι ἰατροὶ καθ' ὅλην τὴν ἀρχαιότητα
ἦσαν περίφημοι, πρὶν ἢ οἱ Ἕλληνες ἀναφανῶσι. Ἄλλ' οὐχ
ἦττον οἱ Αἰγύπτιοι, ὡς ἐν παντί, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἰατρικῇ ἦσαν
ἐχθροὶ παντὸς νεωτερισμοῦ. Κατὰ Διόδωρον (ι, 82) ἔπρεπεν
οὗτοι νὰ τηρῶσιν ἀκριβῶς διαγεγραμμένους κανόνας τινάς, ἢ
δὲ ὑπέρβασις αὐτῶν ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου.—**οἱ μὲν γὰρ**=
δηλαδή ἄλλοι μὲν ἄλλοι δέ.—Περὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἰατρικῆς
πρβ. Ὅμηρ. Ὀδ. δ, 231 «Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει Ζεΐδω-
ρος ἄρουρα φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα πολλὰ δὲ
λυγρά· ἰητρός δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων τῶν ἀνθρώ-
πων».—**ἡ νηδύς-ύος**=ἡ κοιλία, ὁ στόμαχος (ἐνταῦθα μᾶλλον ἢ
κοιλιακὴ χώρα).

85.

ἀπογένηται = ἀποθάνη. — **οἰκητῶν** = οἰκείων. — **τοῦ καὶ λό-
γοι ᾗ** ἀναφορικοῦποθετικῆ πρότασις ἄνευ τοῦ ὑποθ. ἀν' παρ' Ἐπι-
Ἀττικοῖς τοῦτο σπανίως συμβαίνει, παρελείφθη διότι ὑπάρχει
εἰς τὸ **ἀν ἀπογένηται**. — **καὶ ὧν ἐπλάσατο** (τιμῆσις) = κατεπλά-
σατο (γνωμ. ἄορ.) ὧν = πλάθουν ἀμέσως (σύνηθες παρ' Ἡρο-
δότῳ πρὸς δῆλωσιν ταχείας ἐνεργείας). **κἄπειτεν** = καὶ ἔπειτα.

λιποῦσαι (αἱ θήλειαι) ἀντὶ **λιπὸν** (τὸ θῆλυ γένος). **στρωφῶ-
μαι** (ἰων. τύπος τοῦ στρέφομαι) = περιφερομαι, γυρίζω. — **ἐπι-
ζώννυμαι** = ζώνομαι ἐπάνω. **φαίνω** = ἀποκαλύπτω. — **αἱ προ-
σήκουσαι** = αἱ συγγενεῖς. — **οὕτω** = τότε.

3. Ἔθιμά τινα τῶν ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 92 καὶ 95).

92.

Ταῦτα πάντα τὰ ἀνωτέρω. — **κατύπερθε** = καθύπερθε = ἀνω-
— **τῶν ἐλέων** = τῶν ἐλῶν (τὸ ἔλος). — **νομίζουσι** = ἔχουν ἔθιμα.
— **ἐν τοῖσι ἔλεσι** τοῦ Νείλου, δηλαδή ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ,
ἣτις λέγεται «Τὰ Αἰγυπτιακὰ ἔλη».

95.

κόνωπας ὑπάρχουν πολλοὶ κόνωπες λόγῳ τῶν πολλῶν
ἐλῶν. — **σφί** ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ **μεμηχανημένα ἐστί** = ὑπὸ τῶν
ὁποίων ἔχουν ἐξευρεθῆ, ἐπινοηθῆ. — **ἀνω τῶν ἐλέων** = ὑψηλό-
τερον τῶν ἐλῶν. — **πύργος** = οἰκία ἀνώγειος. — **ὠφελέουσι** = ὠφε-
λοῦσι. — **ἐς τοὺς** = εἰς τοὺς ὁποίους. — **ὑποῦ** ἐπίρ. = ὑψηλά. —
ἄλλα (σύστοιχον ἀντικείμενον) μηχανήματα = ἐπινοήσεις. = **ἀμφί-
βληστρον** = δίκτυον ἀλιευτικόν, κ. πεζόβολος. — **ἰῶ** = μετὸ ὁποῖον
— **τάδε** = ὡς ἔξῃς. — **κοίτη** = κλίνη. — **ἐνδὺς ὑπ' ἀτιῶ** = ἀφοῦ
εἰσέλθῃ ὑποκάτω (τοῦ ἀμφιβλήστρου). — **κατεύδει** = καθεύδει. —
ἐνελίσσομαι = ἐνελίσσομαι = τυλίσσομαι μέσα. — **διὰ τούτων** =
διὰ μέσου τούτων. — **πειρέονται** = πειρῶνται ἐπιχειροῦν. — **ἀρ-
χὴν** ἐπίρρ. καθολοκληρίαν.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ

ΘΑΛΕΙΑ

4. Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους

(Κεφ. 39—43)

39.

στρατηγὴν (=στρατείαν) *ἐποιήσαντα* = ἐξεστράτευσαν. — *Πολυκράταια* = Πολυκράτη· οὗτος ἀνήκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν πλουσίων γαιοκτημόνων ἐν Σάμῳ. Ἔνεκα τῆς ἐλευθεριότητός του, τῆς πανουργίας καὶ ἰσχύος κατώρθωσε νὰ καταλάβῃ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τῇ βοηθείᾳ μισθοφόρων στρατιωτῶν καὶ τοῦ Ἀμάσιος βασιλέως τῆς Αἰγύπτου καὶ Λυγδάμιδος ἐκ Νάξου καθυπέταξεν ἅπασαν τὴν Σάμον. Ἐτυράννευσεν ἀπὸ τοῦ 532—522 π. Χ. — *ἐπανασιάς* = ἐπαναστατήσας (κατὰ τῆς κυριαρχίας τοῦ δήμου, ἣτις πρὸ 30 ἐτῶν εἶχεν ἐγκατασταθῆ). — *καὶ τὰ μὲν πρῶτα* = καὶ κατὰ πρῶτον μὲν (ὁ Ἡρόδ. γράφει ἀντὶ πρῶτον, δεύτερον κλπ. πρῶτα, δεύτερα κλπ.). — *τριχῆ* (ἐπίρ.), = κατὰ τρία μέρη. — *δασάμενος*· τοῦ δατέομαι = διαμοιράζω. — *ἀδελφεοῖσι* = ἀδελφοῖς. — *Συλοσῶν*· οὗτος μετέσχε τῆς στρατείας τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου μετὰ τὴν ἔξωσίν του. — *ἐξελάσας*· ὁ. ἐξελαύνω = ἐκδιώκω. — *ἴσχω* (ἄλλος τύπος τοῦ ἔχω) = ἔχω, κατέχω. *ξενίη* = ξενία = φιλία. — *συνεδήκατο* = συνῆψε. — *Ἀμάσι* = Ἀμάσι· οὗτος ἦτο φιλέλλην βασιλεὺς, ἐβασίλευσε δὲ ἀπὸ τοῦ 560—526 π. Χ. — *δεκόμενος* = δεχόμενος, — *τὰ πρήγματα* = τὰ πρῶγματα = ἡ δύναμις. — *ἠύξεο* = ἠύξανετο. — *βεβωμένα*· Ἴων. ἀντὶ βεβοημένα = περιβόητα. — *ὄκου* = ὄπου. — *ἰθύω*· (ἰων. ἀόρ. ἴθυσα) = ὄρω, ἐπιχειρῶ. — *πάντα οἱ* (δοτ. πρ. ἀντων. γ' προσ. οἱ). — *ἐχώρει* (= ἐχώρει) *εὐτυχῶς* (= εὐτυχῶς) = ὅλα τοῦ πῆγαιναν καλά, πάντα κατώρθωνε. — *ἐκτετο* = ἐκέκτητο. — *πεντηκοντέρους* = τριήρεις. — *ἔφερε*· ἐπὶ ἀψύχων, ἦγε ἐπὶ ἐμφύχων. — *μᾶλλον χαριέσθαι* = χαριεῖσθαι. — *ἀρχῆν* = (ἐπίρ.) ὄλως διόλου. — *συχνάς* = πολλὰς — *αἰρῆκε* = ἠρήκει (ὑπερσ. τοῦ αἰρέω-ῶ = καταλαμβάνω, κυριεύω)· διὰ τῆς καθυποτάξεως τῶν πλείστων περικειμένων νήσων, ὁ Πολυκράτης κατέστησε τὴν Σάμον σπουδαιοτάτην δύναμιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ. — *ἐν δὲ δὴ* = πρὸς τούτοις δέ. — *βοηθόντας* = βοηθοῦντας. — *Μιλησιοῖσι*· δὲν κατώρθωσε νὰ καταστρέψῃ τὴν δύναμιν τῆς ναυτικῆς καὶ ἐμπορικῆς πόλεως Μιλήτου. — *δεδεμένοι* = αἰχμάλωτοι.

Ἡρόδοτου ἐκλογὴ Πκν. Φωτοπούλου

5

40.

κως = πως' δι' αὐτοῦ ἐκφράζει ἀτομικὴν του γνώμην. — *ἀλλ' οἱ*· δοτ. (οἱ) προσωπικὴ εἰς τὸ ἦν' *πλεῦνος* = (πλείονος) εὐτυχίης = (εὐτυχίας). — *ὥδ' ε* = ὡς ἐξῆς. — *ἡδὺ*· ἔνν. ἔστι. — *εὖ πρῆσοντα*· κατηγ. μετοχή· *εὖ πράιτω* = εὐτυχῶ, — *οὐκ ἀρέσκουσιν (ἐμοὶ) ἐπισταμένω ὡς ἔστι τὸ θεῖον φθονερόν.* — *τὸ μὲν τὸ δέ* = ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀφ' ἑτέρου δέ. — *προσπταίω* = ἀποτυγχάνω. — *οὕτω*· τὸ μὲν τι εὐτυχεῖν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν. — *ἐναλλάξ πρήσων* = ὅτε μὲν εὐτυχεῖον, ὅτε δὲ προσπταίων. *ἢ εὐτυχεῖν*· (ὡς ἂν προηγεῖτο) μᾶλλον βούλομαι, — *οὐδένα γὰρ κω* (· πω) *λόγω* (= ἀκοῇ) *εἶδα ἀκούσας* = διότι κανένα δὲν ἠξεύρω ἐξ ἀκοῆς. — *πρόρριζο*· = σύρριζα, ἐξ ὀλοκλήρου. — *καὶ ἐπ' ᾧ σύ* . . . *ἀλγήσεις*· φουσ. σειρά· καὶ ἐπ' ᾧ (= ἐφ' ᾧ) ἀπολομένω σὺ ἀλγήσεις τὴν ψυχὴν μάλιστα. — *ὄκως* = ὄπως· μετὰ μέλλ. ὀριστ. σημαίνει τὸν τρόπον. — *τῶπὸ* (= τὸ ἀπὸ) τούτου· πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορ. τοῦ χρόνου εἰς τὸ *ἤδη*· συγν. ὁ Ἡρόδ. ἀντὶ τούτου μεταχειρίζ. τὸ *ἐνθεῦθεν* = ἐντεῦθεν. *ἐξ ἐμεῦ* = ἐξ ἐμοῦ. — *ὑποκειμένω* = ὑποτιθεμένω (ὑποτίθεμαι = συμβουλευώ). *τοῖς πάθῃσι* = τοῖς πάθεσι — *ἀκέο* = ἀκέου-οῦ· ἔνν. τὰς εὐτυχίας· ὁ ἀκέομαι = θεραπεύω, καταπραῦνω.

41.

ἐπιλεξάμενος = ἀναγνούς. — *νόω λαβὼν* = σκεφθείς. — *δίξημαι* = ἐρευνῶ, ἐξετάζω. — *ἀσηθείη*· ὁ ἀσάομαι ἀσῶμαι = λυποῦμαι *σφρηγίς* — σφραγίς, δακτύλιος· ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκρ. ἦτος χρυσόδετος, τὴν δὲ ἀξίαν του εἶχε καὶ ἔνεκα τοῦ λίθου καὶ ἔνεκα τῆς τεχνικῆς ἐργασίας τοῦ Θεοδώρου. *οἱ* = οἱ = αὐτῶ. — *τὴν* — ἦν. *ἐοῦσα* = οὔσα. *λίθου*· γεν. τῆς ὕλης. — *Θεοδώρου*· οὗτος (περὶ τὴν 40ὴν ὀλυμπιάδα) εἶχε κατασκευάσει ἐκτὸς τῆς σφραγίδος καὶ τὸν κρατῆρα, ὃν ὁ Κροῖσος ἐδωρήσατο τῶ ἐν Δελφοῖς μαντεῖω. Ἐκτὸς τῆς τορευτικῆς ἐγνώριζε καὶ τὴν σφραγιδογλυπτικὴν, ἣτις ἐπὶ τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου ἐφθασε εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς. *πεντηκόντιον*· ἔνν. τριήρη. — *ἐκὰς* = μακράν. — *περιελόμενος· περιαιρέομαι* οὔμαι = ἀφα· ρῶ τι ἀπ' ἑμαντοῦ. — *δρεόντιων* = ὄρωντων. — *ἐς τὰ οἰκία* = οἴκαδε. — *συμφορῇ ἐχρηῆτο* = ἐλυπεῖτο.

42

μιν = αὐτόν. — *ἐλθεῖν ἐς ὄψιν* = νὰ ἴδῃ τὸν ἴδιον. — *συνήνει·* (φέρω) ἴων. ἀόρ. ἡνεκα καὶ ἄνεκ αὐξήσεως ἔνεκα. — *ἐλὼν*

μόγισ=μόλις. — *τέω*=τινί. — *οικώς*=ομοιάζων. — *τοῦ*=οὔ *ἐβέβυσσα*=(δ. βύω παρ' Ὀμήρω) = ἦτο πλήρες. — *ἐξώγκωτο* δηλ. και αὐτὸς ἦτο πανταχόθεν ἐξωγκωμένος. — *γέλω*; *ἐσῆλθε τὸν Κροῖσον* (ἀντὶ τῷ Κροῖσῳ) = ἐγέλασεν ὁ Κροῖσος. — *διδού*=δίδωσι.

126.

τεθριποφορήσας λέγεται ὅτι πρῶτος τῶν Ἑλλήνων ὁ Ἄλκμαίων διὰ τεθρίππου ἐνίκησεν εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. — *μιν*=τὴν οἰκίαν. — *ἐξήειρε* ὁ ἐξαείρω (ἰων.) = ἐξαίρω. — *Ἀνδρέας* εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Ὀρθαγόρου, ὁ ὁποῖος ἦτο τύραννος ἐν Σικυῶνί. — *γίνεται*=ἴστωρ. ἐνεστώς. — *ἤκειν* ἐξαφτ. ἐκ τοῦ κήρυγμα ἐποίησατο. — *πάτερη* (ἰων.) = πατρίδι. — *ἐπ' αὐτῷ τοῦ φ'* δηλ. ὅπως γνωρίσῃ τὴν σωματ. καὶ πνευματ. ἰκανότητα αὐτῶν.

128.

ἀπικομένων=ἀφικομέτων' γεν ἀπόλυτος — *πρῶτα* ἀντὶ πρῶτον. — *μετὰ δέ*=ἔπειτα δέ. — *κατέχων* ἐνν. αὐτούς. — *διαπειρῶμαι*=ὑποβάλλω τινὰ εἰς δοκιμήν. — *ιῆς ὀργῆς* δηλ. τοῦ χαρακτήρος, τῶν κλίσεων. — *παιδεύσις*=παιδεύσεως. — *τρόπος*=συμπεριφορὰ, ἔξις. — *ἐξαγίνεω* (ἰων.) ἀπὶ ἐξάγω. — *συνισιῆ*=εἰς τὸ συμπόσιον' μόνον ἐνταῦθα ἢ λέξις. — *ξενίζω*=ξενίζω=φιλοξενῶ. — *κου*=που—ὡς νομίζω. — *προσήκων*=συγγενής.

120.—131.

κατάκλησις τοῦ γάμου=ἡ ἐκτέλεσις τοῦ γάμου. — *ἐκφρασις* ἴος=διακήρυξις, γνωστοποίησις. — *ιδι=δν.* — *ἀπὸ δεῖπνον ἐγένοντε*=ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον, μετὰ τὸ δεῖπνον. — *ἀμφι*=περὶ. — *ἐμμέλεια*=μελωδία, ἀρμονία. — *οἶ=δοτ.* χαριστική. — *αὐλητέω*=αὐλητοῦ. — *κως*=πως. — *ὑπώπτενε*=παρετήρει. — *ἐσενεῖκαι* (κεφ 125). — *ἐπισχῶν*=σταθεῖς, σταματήσας. — *Λακωνικὰ σχημάτια*=ὄρχησιν Λακωνικήν. — *ἐρείσος* ὁ ἐρείδω=στηρίζω. — *ἀποστρεφῶ* (ἰων.) =μισῶ σφόδρα, ἀποστρέφομαι φοβερά. — *ἐκραγήναι ἐς αὐτὸν*=να ξεσπάσῃ, νὰ ὀρμήσῃ κατ' αὐτοῦ. — *ἀπορχήσασα*=ἀπωρχήσω. ὁ. ἀπορχέομαι οὔμαι (ἰων.) χάνω διὰ τοῦ χρσοῦ (γάμου). — *οὐ φρονίς Ἴππ. κλειδῆ*=δὲν φροντίζει ὁ Ἴππ. (παροιμία γνωστοτάτη) δὲν μὲ μέλει. — *ἀποκρένω*=ξεχωρίζω, ἐκλέγω. — *ἀλλά..... δίδωμι.* — *ἐμεῦ*=ἐμοῦ. — *ἐγγυῶ*=ἀρραβωνίζω. — *Κλεισθένης* ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ ἐκεκύρωτο. — *ἀμφὶ κρίσει* (κρίσει) ἢ ἀμφὶ μετὰ δοτ. =περὶ μετὰ γενικῆς. — *ἐβῶσθησαν*=ἐβοήθησαν' παθ' ἀόρ. ὁ. βοάωμαι ὦμαι=γίνομαι ἔακουστός. περιβόητος. — *εἶδε ὄψιν ἐν ὕπνω*=ὤνειρεύθη.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Βίος τοῦ Ἡροδότου	σελίδες	5
Γραμματικὴ τῆς Ἰωνικῆς διαλέκτου	>	11
Ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Περσῶν	>	20
» » » » Βαβυλωνίων	>	34
» » » » Αἰγυπτίων	>	26
Ἔθιμά τινα τῶν ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ Αἰγυπτίων	>	33
» » » » κάτω » »	>	35
Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους	>	36
Πίστις καὶ χρησιμότης	>	39
Ἡ Μίλητος εἰρηνευθεῖσα	>	39
Ἀρισταγόρας ἐν Σπάρτῃ	>	40
Ἄλκμαιωνίδαί καὶ θυγατρός Κλεισθένου γάμοι	>	42

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἑρμηνευτικαὶ σημειώσεις	σελίδες	47
-------------------------	---------	----

024000028105

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

1. Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἀπολλοδώρου καὶ ἐκ τῆς Ποικίλης Ἱστορίας τοῦ Αἰλιανοῦ, διὰ τὴν Α'. τάξιν τῶν Γυμνασίων, Πρακτικῶν Λυκείων καὶ Ἡμιγυμνασίων.
2. Ἐκλογαὶ ἐκ τῶν Γ' καὶ Δ' βιβλίων τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντος διὰ τὴν Β'. τάξιν τῶν Γυμνασίων, Πρακτικῶν Λυκείων καὶ Ἡμιγυμνασίων.
3. Ἡροδότου ἔκλογαὶ διὰ τὴν Γ'. τάξιν τῶν Γυμνασίων, καὶ Πρακτικῶν Λυκείων.
4. Λυκούργου κατὰ Λεωκράτους ἔκλογαὶ διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν Γυμνασίων καὶ Πρακτικῶν Λυκείων.
5. Ἰσοκράτους Α' καὶ Β. ἐπιστολαὶ πρὸς Φίλιππον διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν Γυμνασίων καὶ Πρακτικῶν Λυκείων.
6. Μετάφρασις Ἐκλογῶν ἐξ Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων, διὰ τὴν Β' καὶ Γ' τάξιν τῶν Γυμνασίων

Τιμᾶται Δρχ. 25.—